

**Privind aprobarea proiectului de lege pentru
modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul economiei

Valeriu LAZĂR

Ministrul finanțelor

Veaceslav Negruța

Ministrul justiției

Oleg Efrim

Vizează:

Secretarul general al Guvernului

Victor BODIU

Aprobată în ședința Guvernului
din

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**L E G E****pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. – Articolul 10 din Legea nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr.2, art.33), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

la punctul 3, alineatul zece va avea următorul cuprins:

„imprimarea bancnotelor și baterea monedelor metalice, imprimarea valorilor mobiliare de stat;”;

la punctul 5 alineatul al doilea, cuvintele „altfel decât” se înlocuiesc cu textul „în Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară.”.

Art.II. – Articolul 6 din Legea taxei de stat nr.1216-XII din 3 decembrie 1992 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.53-55, art.302), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

la alineatul întâi, cuvântul „Taxa” se înlocuiește cu cuvintele „Pe teritoriul Republicii Moldova taxa”, iar după cuvântul „plătește” se introduc cuvintele „în monedă națională”;

alineatul al doilea va avea următorul cuprins:

„La dorința plătitorului nerezident, taxa de stat poate fi plătită în valută străină, dar numai prin virament.”.

Art.III. – Legea nr.1232-XII din 15 decembrie 1992 cu privire la bani (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1993, nr.3, art.51) se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

„Articolul 2. Emisia și retragerea monedei naționale

(1) Banca Națională a Moldovei are dreptul exclusiv de a emite în circulație, pe teritoriul Republicii Moldova, bancnote și monede metalice ca mijloc de plată, precum și bancnote și monede metalice jubiliare și comemorative ca mijloc de plată și în scop numismatic.

(2) Banca Națională a Moldovei stabilește valoarea nominală, dimensiunile, greutatea, designul și alte caracteristici ale bancnotelor și monedelor metalice care sînt mijloc de plată în Republica Moldova.

(3) Banca Națională a Moldovei are dreptul exclusiv de a retrage din circulație orice bancnote sau monede metalice emise anterior.”.

2. Articolul 3:

în denumirea articolului, cuvântul „Instrumentul” se înlocuiește cu cuvântul „Mijlocul”;

în textul articolului, cuvintele „unicul instrument” se înlocuiesc cu cuvintele „mijlocul legal”;

articolul se completează în final cu un alineat cu următorul cuprins:

“Plățile și transferurile în valută străină pot fi primite/efectuate pe teritoriul Republicii Moldova numai în cazurile și modul stabilite prin lege.”.

3. Articolul 6 va avea următorul cuprins:

„Articolul 6. Cursul oficial al leului

Cursul oficial al leului moldovenesc față de valutele străine se stabilește de Banca Națională a Moldovei în corespundere cu prevederile legislației valutare.”.

4. Articolul 7 se exclude.

Art.IV. – Articolul 2 din Legea privatizării fondului de locuințe nr.1324-XII din 10 martie 1993 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, ediție specială), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

textul „(valută națională sau valută convertibilă)” se înlocuiește cu textul „(monedă națională și/sau valută străină)”;

articolul se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: „Privatizarea fondului de locuințe, inclusiv a atelierelor de creație, contra valută străină poate fi efectuată numai de către nerezidenți.”.

Art.V. – Legea nr.1456-XII din 25 mai 1993 cu privire la activitatea farmaceutică (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.59-61, art.200), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1 în noțiunea „preț de achiziție”, cuvintele „de schimb valutar oficial stabilit de Banca Națională a Moldovei” se înlocuiesc cu cuvintele „oficial al leului moldovenesc valabil”.

2. La articolul 11¹ alineatul (2) propoziția a doua, cuvintele „valutei naționale în raport cu valuta convertibilă” se înlocuiesc cu cuvintele „oficial al leului moldovenesc față de valutele străine”.

Art.VI. – Legea cambiei nr.1527-XII din 22 iunie 1993 (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1993, nr.10, art.285), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 36:

la alineatul al doilea, după cuvântul „valută” se introduce cuvântul „străină”, după cuvântul „cursul” se introduce cuvântul „valutar”, iar cuvintele „monedă locală” se înlocuiesc cu cuvintele „moneda țării”;

la alineatul al treilea, cuvintele „monedă locală la cursul zilei scadenței sau al zilei plății” se înlocuiesc cu cuvintele „moneda țării la cursul valutar la ziua scadenței sau la ziua plății”;

la alineatul al patrulea, cuvintele „valutei străine” se înlocuiesc cu cuvântul „valutar”;

alineatul al cincilea:

în prima propoziție, cuvântul „valută” se înlocuiește cu cuvântul „monedă”, iar după cuvântul „trată” se introduce textul „(clauza de plată efectivă în valută străină)”;

în propoziția a doua, cuvântul „valuta” se înlocuiește cu cuvântul „moneda”; articolul se completează în final cu un alineat cu următorul cuprins:

„Prevederile prezentului articol (inclusiv în partea ce se referă la clauza de plată efectivă în valută străină) se aplică cu respectarea cerințelor legislației valutare a Republicii Moldova referitoare la efectuarea plăților și transferurilor pe teritoriul Republicii Moldova.”.

2. Articolul 43:

la primul alineat:

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) dobânda de întârziere stabilită conform legislației civile, calculată începînd cu data scadenței;”;

litera d) se exclude;

la alineatul al doilea litera b), cuvintele „în mărimea stabilită de Banca Națională” se înlocuiesc cu cuvintele „reieșind din rata de bază a Băncii Naționale”;

în ultimul alineat, cuvintele „cu cota Băncii Naționale la scontarea cambiilor” se înlocuiesc cu cuvintele „cu rata de bază a Băncii Naționale”.

3. La articolul 71 primul alineat, propoziția a doua va avea următorul cuprins: „Scontarea cambiilor se efectuează la rata scontului, stabilită de banca comercială.”.

Art.VII. – La articolul 38 propoziția a doua din Legea nr.1530-XII din 22 iunie 1993 privind ocrotirea monumentelor (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.15–17, art.23), cu modificările ulterioare, cuvintele „străine se depune în valută convertibilă” se înlocuiesc cu cuvintele „nerezidente poate fi efectuată și în valută străină”.

Art.VIII. – Articolul 15 din Legea nr.534-XIII din 13 iulie 1995 cu privire la concesiuni (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.67, art.752), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

alineatul (1) se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: „În cazul în care plățile menționate se realizează de către un investitor străin, acestea pot fi efectuate în monedă națională și/sau în valută străină.”;

la alineatul (2) prima propoziție, textul „ , care se achită în valută liber convertibilă sau în valuta națională a Republicii Moldova” se exclude.

Art.IX. – Articolul 65 alineatul (3) din Legea învățământului nr.547-XIII din 21 iulie 1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.62–63, art.692), cu modificările ulterioare, se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: „Taxele de școlarizare pot fi achitate de către nerezidenți - cetățeni străini și apatrizi în monedă națională și/sau în valută străină.”.

Art.X. – Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56-57, art.624), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 10:

alineatul unic devine alineatul (1);

la alineatul (1) prima propoziție, după textul „băncilor licențiate de Banca Națională,” se introduce textul „băncilor în proces de lichidare, Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, persoanei juridice care deține licența pentru activitatea de bază de depozitar central de valori mobiliare,”;

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Aplicarea sechestrului asupra mijloacelor bănești în conturile băncilor deschise la Banca Națională, suspendarea operațiunilor sau aplicarea altor măsuri de asigurare în privința mijloacelor bănești în aceste conturi nu se admite.”.

2. Articolul 11:

în denumirea articolului, cuvântul „normative” se înlocuiește cu cuvintele „Băncii Naționale”;

prima propoziție devine alineatul (1);

propoziția a doua devine alineatul (2);

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Hotărârile privind ratele dobânzilor la instrumentele politicii monetare, ordonanțele și alte acte ale Băncii Naționale care nu au caracter normativ intră în vigoare la data adoptării, dacă o altă dată nu este prevăzută în actele respective.”.

3. Articolul 13 se exclude.

4. Articolul 16:

denumirea articolului se completează în final cu cuvintele „și alte operațiuni”;

la litera d), cuvintele „operațiuni valutare” se înlocuiesc cu textul „operațiunile menționate la lit.a) – c)”.

5. La articolul 17, alineatul (1) se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: „Aplicarea sechestrului, suspendarea operațiunilor, aplicarea altor măsuri de asigurare și executare silită în privința mijloacelor bănești în conturile speciale ale rezervelor obligatorii nu se admite.”.

6. Articolul 18:

alineatul (1):

la litera a), cuvintele „cu scadența nu mai mare de un an de la data achiziționării lor de către Banca Națională” se exclud;

alineatul se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) alte active financiare eligibile stabilite de Banca Națională.”;

după alineatul (2) se introduce alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Banca Națională poate acorda băncilor solvabile credite de urgență, garantate cu activele indicate la alin.(1), la apariția unui risc sporit de lipsă de lichiditate care poate afecta stabilitatea sistemului financiar.”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În vederea asigurării stabilității sistemului financiar, în situații de criză financiară sistemică sau de pericol al apariției acesteia, Banca Națională poate acorda băncilor credite garantate cu garanții de stat.”.

7. Articolul 19:

la alineatul (3), după cuvântul „distribuire” se introduce textul „, din veniturile obținute conform art.64 alin.(3)”;

la alineatul (6), cuvintele „dării de seamă financiare a” se înlocuiesc cu cuvintele „situațiilor financiare ale”.

8. Articolul 20:

alineatul (2) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) defalcarea veniturilor obținute conform art.64 alin.(3) în capitalul statutar în limitele prevăzute la art.19 alin.(3).”;

la alineatul (6), cuvintele „dării de seamă financiare a” se înlocuiesc cu cuvintele „situațiilor financiare ale”.

9. La articolul 23, după alineatul (6) se introduc alineatele (6¹) și (6²) cu următorul cuprins:

„(6¹) Pe durata mandatului membrii Consiliului de administrație nu au dreptul să facă parte din partide sau din formațiuni social-politice, să desfășoare ori să participe la activități cu caracter politic, să facă agitație electorală în favoarea unui partid sau formațiuni social-politice.

(6²) Membrii Consiliului de administrație dețin funcții de demnitate publică prin numire și se supun prevederilor aplicabile ale legislației cu privire la statutul persoanelor care exercită funcții de demnitate publică.”.

10. Articolul 24:

la alineatul (1), ultima propoziție va avea următorul cuprins: „Guvernatorul organizează și conduce activitatea Băncii Naționale, activează, fără procură, în numele ei, o reprezintă în relațiile cu orice persoană juridică sau fizică atât în Republica Moldova, cât și în afara ei, emite ordine și dispoziții obligatorii pentru salariații Băncii Naționale, controlează executarea lor, semnează, direct sau prin persoane împuternicite de el, acordurile și alte acte încheiate de Banca Națională.”;

la alineatul (2) ultima propoziție, după cuvintele „împuterniciri ale sale” se introduce textul „prim-viceguvernatorului, viceguvernatorilor și”.

11. La articolul 26 litera b), cuvintele „modalitățile de determinare a cursului de schimb al monedei naționale” se înlocuiesc cu cuvintele „metoda de determinare a cursului oficial al leului moldovenesc față de valutele străine”.

12. La articolul 26 litera k) și articolul 33 alineatul (4) litera c), cuvintele „dările de seamă” se înlocuiesc cu cuvântul „situațiile”.

13. Articolul 36 va avea următorul cuprins:

„Articolul 36. Păstrarea secretului profesional

(1) Membrii Consiliului de administrație, salariații Băncii Naționale, experții contabili și contabilii autorizați și alți specialiști numiți de aceasta potrivit legii pentru efectuarea controlului (inspecției), precum și auditorii sînt obligați să păstreze secretul profesional asupra oricărei informații care reprezintă secret bancar, comercial, fiscal și alt secret ocrotit de lege, de care iau cunoștință în cursul executării obligațiilor lor. Aceste persoane sînt obligate să păstreze secretul profesional și după încetarea activității la Banca Națională sau încetarea raporturilor de altă natură cu aceasta.

(2) Obligația de păstrare a secretului profesional se extinde și asupra informațiilor confidențiale create de Banca Națională în scopul ori în legătură cu exercitarea atribuțiilor ei, ale căror divulgare ar putea dăuna interesului sau prestigiului persoanei la care se referă.

(3) Persoanele indicate la alin.(1) pot folosi informația de natura secretului profesional doar în scopul și în cadrul executării obligațiilor lor aferente atribuțiilor Băncii Naționale. Persoanele indicate nu au dreptul să folosească informațiile de natura secretului profesional în interes personal sau al unor terți, să divulge aceste informații sau să permită folosirea acestora de către terți ori să permită accesul acestora la informațiile respective.

(4) Informațiile de natura secretului profesional pot fi divulgate sau furnizate în următoarele situații:

- a) cu acordul expres al persoanei la care se referă informația;
- b) cînd acestea urmează a fi publicate în conformitate cu actele normative;
- c) în cazul furnizării acestor informații în forma sumară sau agregată astfel, încît nu poate fi identificată banca sau persoana la care acestea se referă, precum și exercitării atribuțiilor privind informarea publicului;
- d) în cazurile prevăzute la art.22 din Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 care se aplică în mod corespunzător;
- e) în cadrul acordurilor de cooperare cu alte autorități publice sau din inițiativa Băncii Naționale, în scopul exercitării atribuțiilor specifice de supraveghere și control asupra respectării prevederilor legale;
- f) în cazul furnizării acestor informații Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar necesare exercitării atribuțiilor acestuia;
- g) în cadrul procedurilor legate de lichidare silită a unei bănci, cu excepția informațiilor referitoare la terții implicați în acțiuni legate de lichidarea băncii respective;

h) cînd înseși interesele Băncii Naționale necesită dezvăluirea acestei informații în cadrul unor proceduri judiciare;

i) la cererea băncilor centrale, organelor de supraveghere a băncilor, a pieței financiare și a sistemelor de plăți din alte state.

(5) Persoanele și organele competente să solicite și să primească informațiile de natura secretului profesional sînt obligate să păstreze confidențialitatea acestora și le pot utiliza numai în scopul pentru care le-au solicitat sau le-au fost furnizate, potrivit legii sau acordurilor încheiate, precum și sînt obligate să nu le furnizeze sau să le divulge terților, în afară cazurilor de executare a obligațiilor prevăzute de lege.

(6) Informațiile de natura secretului profesional pot fi furnizate băncilor centrale, organelor de supraveghere a băncilor, a pieței financiare, a sistemelor de plăți ale altui stat în baza principiului reciprocității, în modul prevăzut de tratatele internaționale la care face parte Republica Moldova și acordurile încheiate între Banca Națională și organele de supraveghere a băncilor, a pieței financiare, a sistemelor de plăți ale altor state.

(7) Cînd informațiile de natura secretului profesional provin dintr-un alt stat, acestea pot fi divulgate sau furnizate numai cu acordul expres al organului competent care le-a furnizat și, după caz, exclusiv în scopul pentru care s-a dat acest acord.”.

14. La articolul 42 litera a), textul „cu scadența de pînă la 180 de zile,” se exclude.

15. La articolul 46 litera b), cuvintele „deschise privind valuta” se înlocuiesc cu cuvintele „valutare deschise”.

16. Articolul 50 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 50.** Controlul valutar

Banca Națională, în calitate de organ al controlului valutar, efectuează, în limitele competenței sale, controlul asupra respectării legislației valutare.”.

17. La articolul 51, literele c) și d) vor avea următorul cuprins:

„c) stabilirea limitelor pozițiilor valutare deschise pentru bănci;

d) stabilirea metodei de determinare a cursului oficial al leului moldovenesc față de valutele străine.”.

18. Articolul 52 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 52.** Raportarea operațiunilor valutare

Băncile, unitățile de schimb valutar (altele decît băncile), alte persoane juridice și fizice sînt obligate să raporteze la Banca Națională despre operațiunile valutare, în corespundere cu prevederile legislației valutare.”.

19. La articolul 53 alineatul (1) litera b), cuvîntul „monedă” se înlocuiește cu cuvîntul „valută”.

20. În denumirea capitolului VIII, după cuvîntul „MONEDA” se introduce cuvîntul „NAȚIONALĂ”.

21. La articolul 56 alineatul (2), cuvintele „unicul mijloc” se înlocuiesc cu cuvîntul „mijlocul”.

22. Articolul 57 va avea următorul cuprins:

„Articolul 57. Dreptul de a emite bancnote și monede metalice

Banca Națională are dreptul exclusiv de a emite în circulație, pe teritoriul Republicii Moldova, bancnote și monede metalice ca mijloc de plată, precum și bancnote și monede metalice jubiliare și comemorative ca mijloc de plată și în scop numismatic.”.

23. La articolul 59:

alineatul unic devine alineatul (1);

la alineatul (1), cuvintele „prin regulamentele sale” se exclud;

articolul se completează cu alineatele (2) și (3) cu următorul cuprins:

„(2) Bancnotele poartă semnătura guvernatorului Băncii Naționale.

(3) Orice reproducere color a bancnotelor și monedelor metalice, la scara de la 2/3 la 4/3, parțială sau integrală, în scop publicitar, de informare sau în alte scopuri comerciale se interzice.”.

24. Articolul 60:

denumirea articolului va avea următorul cuprins: „Imprimarea bancnotelor și baterea monedelor metalice”;

în textul articolului, cuvântul „tipărirea” se înlocuiește cu cuvântul „imprimarea”.

25. Articolul 62 va avea următorul cuprins:

„Articolul 62. Asigurarea circulației monetare

(1) Banca Națională asigură acoperirea necesităților circulației monetare cu bancnote și monede metalice.

(2) Banca Națională poate percepe comisioane la punerea în circulație a bancnotelor și monedelor metalice ca mijloc de plată și poate stabili prețul, diferit de valoarea nominală, pentru bancnotele și monedele metalice jubiliare și comemorative, la comercializarea acestora.”.

26. Articolul 64:

în denumirea articolului, după cuvântul „monedei” se introduce cuvântul „naționale”;

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Banca Națională are dreptul exclusiv de a retrage din circulație orice bancnote sau monede metalice emise anterior.”;

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Suma totală a bancnotelor și monedelor metalice retrase din circulație, dar nepreschimbate în perioada stabilită de Banca Națională, se scade din totalul numerarului în circulație înregistrat în evidențele contabile și se înregistrează ca venit al Băncii Naționale.”.

27. În denumirea capitolului IX, cuvintele „DĂRILE DE SEAMĂ” se înlocuiesc cu cuvintele „SITUAȚIILE FINANCIARE”.

28. Articolul 67 va avea următorul cuprins:

„Articolul 67. Situațiile financiare anuale

La sfârșitul fiecărui an financiar Banca Națională întocmește situațiile financiare în conformitate cu standardele în domeniul raportării financiare acceptate în practica internațională.”

29. La articolul 68 prima propoziție, cuvintele „Dărilor de seamă” se înlocuiesc cu cuvântul „Situațiile”.

30. Articolul 69:

în denumirea articolului, cuvintele „dărilor de seamă” se înlocuiesc cu cuvintele „situațiilor financiare”;

la alineatul (1) litera a), textul „darea de seamă financiară, confirmată” se înlocuiește cu textul „situațiile financiare, confirmate”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Banca Națională prezintă trimestrial, în termen de pînă la 45 zile de la sfârșitul trimestrului de gestiune, Parlamentului și Guvernului și publică un raport care conține analiza situației macroeconomice și o previziune pe termen mediu a inflației și a indicatorilor macroeconomici principali.”;

la alineatul (3), cuvintele „darea de seamă” se înlocuiesc cu cuvintele „situațiile financiare”;

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Banca Națională publică anual bilanța de plăți a statului.”.

31. Articolul 75 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 75. Sancțiuni și măsuri de remediere**

(1) Banca Națională, în caz de constatare a încălcărilor legii sau ale actelor sale normative, condițiilor de licențiere, cerințelor autorizațiilor, permisiunilor, aprobărilor, confirmărilor eliberate de Banca Națională (denumite în continuare autorizații), a neajunsurilor în activitate, neexecutării sancțiunilor și a măsurilor de remediere impuse (denumite în continuare încălcări), poate aplica următoarele sancțiuni:

- a) emiterea unui avertisment în scris;
- b) aplicarea sancțiunilor prevăzute de Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995;
- c) aplicarea și perceperea incontestabilă a amenzii unității de schimb valutar (alta decît bancă) în mărime de la 5000 pînă la 25000 lei;
- d) suspendarea parțială sau totală a activității;
- e) retragerea licenței, autorizației.

(2) Avertismentul în scris prevede, de regulă, informarea despre constatarea încălcărilor, cerința de lichidare în termenul stabilit a încălcărilor și recomandări privind modul de remediere a acestora, precum și atenționarea despre posibilitatea aplicării sancțiunilor mai aspre și /sau a măsurilor de remediere, în cazul în care încălcările constatate nu vor fi lichidate în termenul stabilit sau în cazul comiterii repetate a acestora.

Avertismentul poate fi aplicat concomitent cu aplicarea altei sancțiuni sau măsurii de remediere ori independent de acestea.

(3) Suspendarea parțială /totală a activității are ca efect interzicerea pe o anumită perioadă a desfășurării unor activități /tuturor activităților, activității unor subdiviziuni sau a efectuării unor operațiuni /tuturor operațiunilor pentru care s-a eliberat licența /autorizația. În cazul suspendării activității nu se admite încheierea contractelor noi sau reîncheierea pe un termen nou a contractelor anterior încheiate, executarea cărora este legată de desfășurarea activității suspendate, sau efectuarea tranzacțiilor ori operațiunilor noi interzise.

Pe perioada suspendării activității termenul de valabilitate a licenței /autorizației eliberate pe un termen determinat nu se prelungește.

(4) Banca Națională poate aplica diverse măsuri de remediere referitoare la încetarea și lichidarea încălcărilor comise și a condițiilor ce favorizează comiterea acestora: aplica măsuri de remediere în conformitate cu Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995, emite prescripții, propune încheierea unui acord, aplica alte măsuri ce nu contravin legii și atribuțiilor Băncii Naționale.

(5) Sancțiunile prevăzute la alin.(1) pot fi aplicate concomitent cu măsurile de remediere menționate la alin.(4) sau independent de acestea.”

32. După articolul 75 se introduc articolele 75¹ și 75² cu următorul cuprins:

„**Articolul 75¹**. Constatarea încălcărilor

(1) Constatarea faptelor ce constituie încălcări se face de către personalul Băncii Naționale sau experții contabili și contabilii autorizați și alți specialiști calificați antrenați în acest scop de Banca Națională (denumiți în continuare inspectori), în baza rapoartelor și a altor date prezentate potrivit legii și actelor normative ale Băncii Naționale sau la solicitarea expresă scrisă a Băncii Naționale (control din oficiu) ori în cursul inspecțiilor desfășurate la sediile băncii /unității de schimb valutar (control pe teren).

(2) Constatarea încălcărilor se efectuează, după caz, prin studiere și analiză a actelor de constituire, a regulamentelor și politicilor interne, rapoartelor și dărilor de seamă, actelor interne întocmite ca rezultat al operațiunilor efectuate, actelor de evidență contabilă, actelor de afaceri cu caracter extern și intern (contracte, certificate, procese-verbale, cereri, note informative etc.), inclusiv referitoare la acționarii (asociații), beneficiarii efectivi, clienții, contragenții persoanei supuse controlului, a altor documente și date, pe suport hârtie și/sau în formă electronică.

(3) Controlul pe teren se efectuează în temeiul unei decizii scrise a Băncii Naționale, în care se indică: numărul și data; denumirea și sediul persoanei supuse controlului; tipul controlului (complex, tematic etc.); după caz, perioada activității supusă controlului (cu excepția controlului asupra lichidării încălcărilor anterior constatate); data începerii controlului; numele, prenumele inspectorilor împuterniciți să efectueze controlul; funcția, numele, prenumele și semnătura persoanei care a emis decizia.

Controlul din oficiu se efectuează fără emiterea unei decizii scrise.

(4) Controlul asupra respectării cerințelor autorizațiilor în domeniul valutar eliberate de Banca Națională se efectuează în baza controlului din oficiu.

(5) Controlul asupra activității unității de schimb valutar se efectuează conform prevederilor Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, ținând cont de prevederile prezentului articol.

(6) În baza rezultatelor controlului pe teren se întocmește un act (raport) privind rezultatele controlului în 2 exemplare, în care se indică: data și locul întocmirii; data și numărul deciziei în temeiul căreia s-a efectuat controlul; denumirea și sediul persoanei supuse controlului, iar în cazul prezenței reprezentantului persoanei supuse controlului - numele, prenumele și funcția acestuia; perioada (data) controlului; informația privind rezultatele controlului, inclusiv despre încălcările constatate și caracterul lor; numele, prenumele, funcția conducătorului organului executiv /reprezentantului persoanei supuse controlului care a primit actul, data primirii și semnătura acestuia sau refuzul de a semna actul; numele, prenumele și semnăturile inspectorilor care au efectuat controlul. Data întocmirii actului privind rezultatele controlului se consideră data înmînării (primirii) acestuia conform alin.(7).

(7) Un exemplar al actului privind rezultatele controlului pe teren se expediază (înmînează) persoanei supuse controlului (reprezentantului acesteia) spre semnare și, după caz, prezentarea în scris, în termen de pînă la 5 zile lucrătoare de la data întocmirii actului în cauză, a argumentării dezacordului, anexînd, după caz, documentele de rigoare. În cazul controlului pe teren asupra activității băncii, acesteia i se expediază (înmînează) un exemplar al actului preliminar privind rezultatele controlului. Ca urmare a examinării obiecțiilor și explicațiilor băncii se întocmește actul privind rezultatele controlului pe teren (în 2 exemplare), un exemplar al căruia se expediază (înmînează) băncii.

(8) În cazul constatării încălcărilor în cadrul controlului din oficiu informația privind încălcările constatate se aduce la cunoștința persoanei supuse controlului, cerîndu-i lichidarea acestora. În cazul dezacordului cu rezultatele controlului din oficiu, persoana în cauză este în drept, în termen de 5 zile lucrătoare de la data înmînării (primirii) informației respective, de a prezenta în scris argumentarea dezacordului, anexînd documentele de rigoare.

(9) Data constatării încălcării se consideră:

a) în cazul controlului pe teren – data întocmirii actului privind rezultatele controlului;

b) în cazul controlului din oficiu – data informării persoanei privind încălcările constatate.

Articolul 75². Aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere

(1) Emiterea avertismentului în scris, suspendarea activității și retragerea licenței de activitate a unității de schimb valutar (alta decît bancă) se efectuează în conformitate cu Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară.

(2) Aplicarea amenzii unității de schimb valutar (alta decît banca) poate fi efectuată în cazul comiterii de către aceasta a două sau a mai multor încălcări, care potrivit Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, sîervesc drept temei pentru emiterea de către Banca Națională a avertismentului.

(3) Sancțiunile și măsurile de remediere față de bănci se aplică de către organele de conducere ale Băncii Naționale împuternicite în acest sens conform Legii instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995.

(4) Sancțiunile și măsurile de remediere față de agenții controlului valutar, indicați la art.58 alin.(2) lit.b) și c) din Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, precum și față de titularii autorizațiilor eliberate de Banca Națională, se aplică de către guvernator, prim-viceguvernator, viceguvernatori, cu excepția suspendării activității și retragerii licenței /autorizației care sînt de competența Consiliului de administrație.

(5) Consiliul de administrație poate emite decizii privind aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere în privința oricărei persoane supuse controlului.

(6) La individualizarea sancțiunilor se ține seama de gravitatea încălcărilor comise, caracterul repetat, de circumstanțele personale și reale ale acestora. Repetată se consideră încălcarea comisă în decursul a doi ani de la data constatării aceluiași fel de încălcare.

(7) Aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 6 luni de la data constatării, dar nu mai mult de 3 ani de la data comiterii încălcării, dacă altceva nu este prevăzut de lege.

(8) Sancțiunile și măsurile de remediere se duc la îndeplinire imediat după primirea deciziei privind aplicarea acestora, dacă altceva nu este prevăzut în decizia respectivă.

(9) Mărimea amenzii aplicate băncii se calculează reieșind din cuantumul capitalului conform situației din ultima dată de raportare precedentă lunii în care a fost constatată încălcarea.

(10) Decizia privind aplicarea amenzii constituie un document executoriu.

(11) Decizia privind aplicarea amenzii se înmînează personal sau se expediază prin scrisoare recomandată persoanei supuse controlului, în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii. În cazul neachitării amenzii în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii deciziei privind aplicarea amenzii, Banca Națională:

a) percepe incontestabil amenda băncii prin deducerea sumei amenzii din conturile băncii deschise la Banca Națională;

b) înaintează băncii, în care este deschis contul unității de schimb valutar (alta decît banca), decizia respectivă însoțită de ordinul incaso pentru perceperea incontestabilă a amenzii;

c) înaintează decizia respectivă (extrasul din decizia) spre executare executorului judecătoresc în modul stabilit de Codul de executare al Republicii Moldova - în cazul retragerii /restituirii deciziei respective din motivul lipsei sau

insuficienței mijloacelor bănești în contul bancar al unității de schimb valutar (alta decât banca), precum și în cazul aplicării amenzii față de alte persoane.

(12) Amenda se varsă la bugetul de stat.

(13) Decizia (extrasul din decizia) privind aplicarea amenzii, după perceperea integrală a amenzii, se restituie Băncii Naționale împreună cu mențiunea de executare.

(14) Persoana față de care s-au aplicat sancțiuni (altele decât retragerea licenței /autorizației) și măsuri de remediere este obligată să înștiințeze Banca Națională despre lichidarea circumstanțelor care au dus la aplicarea sancțiunilor și a măsurilor de remediere și, după caz, să întreprindă alte acțiuni prevăzute de decizia privind aplicarea sancțiunii și măsurii de remediere și actele normative. Banca Națională are dreptul să verifice faptul lichidării circumstanțelor menționate.

(15) Persoana căreia i s-a retras licența /autorizația este obligată, în decurs de 10 zile lucrătoare, iar în cazul retragerii licenței băncii - în decurs de 3 zile lucrătoare, de la data adoptării hotărârii de retragere a licenței /autorizației, să depună la Banca Națională originalul licenței /autorizației retrase și copiile autorizate de pe licență.”.

Art.XI. – Articolul 34 alineatul (4) din Legea nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.1-4, art.1), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

în prima propoziție, cuvintele „contul bancar provizoriu” se înlocuiesc cu cuvintele „conturile bancare provizorii”;

în propoziția a doua, cuvintele „același cont” se înlocuiesc cu cuvintele „aceleași conturi”.

Art.XII. – Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5 punctul 27, după cuvântul „valutei” se introduce cuvântul „străine”.

2. La articolul 21 alineatul (3) punctul 1), cuvintele „valută națională la cursul de schimb al Băncii Naționale a Moldovei” se înlocuiesc cu cuvintele „monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc valabil”.

3. La articolul 44 alineatul (2) litera a), textul „numerar (sau în echivalentul lui)” se înlocuiește cu cuvintele „mijloace bănești”.

4. La articolul 49 alineatul (2) litera g), cuvintele „care efectuează schimbul valutar” se înlocuiesc cu textul „(alții decât băncile) care desfășoară activitate de schimb valutar”.

5. La articolul 103 alineatul (1) punctul 12), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) importul bancnotelor și monedelor metalice (inclusiv a monedelor jubiliare și comemorative) în monedă națională, a bancnotelor și monedelor metalice în valută străină (cu excepția celor folosite în scopuri numismatice) și alte operații legate de circulația monedei naționale și valutei străine (cu excepția operațiilor legate de folosirea acestora în scopuri numismatice), precum și importul de către Banca Națională a Moldovei și alte livrări către /de către Banca Națională a Moldovei a mărfurilor de la poziția tarifară 7108;”.

6. La articolul 123 alineatul (4) prima propoziție, cuvântul „valutei” se înlocuiește cu cuvintele „mijloacelor bănești” .

7. La articolul 171 alineatul (1), prima propoziție se completează în final cu textul „, dacă prezentul cod sau alte acte legislative ce țin de domeniul fiscal nu prevăd altceva”.

8. Articolul 194 alineatul (1):

la litera a), după cuvântul „bănești” se introduce textul „, inclusiv în valută străină”;

litera b) se completează în final cu textul „, inclusiv în valută străină”.

9. Articolul 198 alineatul (6):

propoziția a doua va avea următorul cuprins: „Valuta străină se predă instituției financiare (sucursalei sau filialei acesteia) contra lei moldovenești la cursul valutar stabilit de aceasta, cu transferarea ulterioară a leilor moldovenești la bugetele respective.”;

alineatul se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: „Valuta străină care nu poate fi comercializată (de exemplu, valuta străină care nu este solicitată pe piața valutară internă) se păstrează la instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) pînă la posibila comercializare.”.

10. La articolul 346 alineatul (1), propoziția a doua se exclude.

11. La articolul 347 alineatul (3) prima propoziție, cuvintele „liber convertibilă la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei” se înlocuiesc cu cuvintele „străină la cursul oficial al leului moldovenesc valabil”.

12. Articolul 352 alineatul (8):

în prima propoziție, textul „liber convertibilă, la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei” se înlocuiește cu textul „străină, la cursul oficial al leului moldovenesc valabil”;

în propoziția a doua și a treia, cuvintele „stabilit de Banca Națională a Moldovei” se înlocuiesc cu cuvintele „oficial al leului moldovenesc valabil”.

Art.XIII. – Articolul 36 din Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

la alineatul (1), textul „ce țin de transferul de capital, în conformitate cu reglementările valutare” se înlocuiește cu textul „valutare de capital, în conformitate cu legislația valutară”;

la alineatul (3), litera b) se completează în final cu cuvintele „în conformitate cu legislația valutară în vigoare”;

alineatul (4) se completează în final cu cuvintele „conform procedurii transferului de capital”.

Art.XIV. – La articolul 11 alineatul (1) litera c) din Legea nr.1227-XIII din 27 iunie 1997 cu privire la publicitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.67-68, art.555), cu modificările ulterioare, cuvântul „valuta” se înlocuiește cu cuvântul „moneda”.

Art.XV. – La articolul 2 alineatul (1) prima propoziție din Legea nr.1308-XIII din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.147-149, art.1161), cu modificările ulterioare, cuvântul „valută” se înlocuiește cu cuvântul „monedă”.

Art.XVI. – La poziția 02.09.02.00 din Clasificatorul general al legislației, aprobat prin Legea nr.1325-XIII din 25 septembrie 1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.47-48, art.344), cu modificările ulterioare, cuvintele “Autorizarea lor” se înlocuiesc cu cuvintele “Licențierea acestora”.

Art.XVII. – Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 1 ianuarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 4 se introduce articolul 4¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 4¹.** Plăți și transferuri pe teritoriul Republicii Moldova

Pe teritoriul Republicii Moldova plățile și transferurile aferente achitării și restituirii taxei vamale sau a altor taxe, indicate la art.4 se efectuează în corespundere cu prevederile respective ale Codului vamal.”.

2. La articolul 28 litera c), cuvintele „valuta națională” se înlocuiesc cu cuvintele „moneda națională”.

3. Articolul 29:

la alineatul (1), cuvintele „la contul” se exclud;

la alineatul (4), textul „, prin virament respectiv” se exclude.

4. La anexa nr.2 în Notă, ultimul alineat se exclude.

Art.XVIII. – La articolul 6¹ alineatul (1) din Legea nr.1409-XIII din 17 decembrie 1997 cu privire la medicamente (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.52–53, art.368), cu modificările ulterioare, cuvintele „ratei oficiale medii de schimb valutar a Băncii Naționale a Moldovei” se înlocuiesc cu cuvintele „cursului oficial mediu al leului moldovenesc față de valutele străine”.

Art.XIX. – Legea nr.1466-XIII din 29 ianuarie 1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.28-29, art.203), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În cuprinsul legii, sintagma „Inspectoratul Fiscal Principal de Stat” se înlocuiește cu sintagma „organele Serviciului Fiscal de Stat”, la cazul gramatical respectiv.

2. La articolul 2:

în noțiunea „repatrierea mijloacelor bănești”, cuvintele „servicii în străinătate” se înlocuiesc cu cuvintele „servicii/lucrări nerezidenților”, iar cuvântul „autorizate” se înlocuiește cu cuvântul „licențiate”;

în noțiunea „data repatrierii mijloacelor bănești”, cuvântul „autorizate” se înlocuiește cu cuvântul „licențiate”.

3. Articolul 3:

alineatul (1):

cuvântul „autorizate” se înlocuiește cu cuvântul „licențiate”;

la litera a), cuvintele „de un an” se înlocuiesc cu cuvintele „de doi ani”, iar textul „, cu excepția contractelor de procurare a materialului săditor viticol și pomicol, al căror termen este de 18 luni de la data efectuării plății” se exclude;

la litera b), textul „60 de zile calendaristice” se înlocuiește cu cuvintele „doi ani”;

la alineatul (2), cuvintele „un an” se înlocuiesc cu cuvintele „doi ani”;

la alineatul (3):

cuvintele „servicii în străinătate” se înlocuiesc cu cuvintele „servicii/lucrări nerezidenților”;

textul „15 zile” se înlocuiește cu cuvintele „doi ani”;

alineatul (8) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) efectuării în străinătate a operațiunilor aferente investițiilor directe și operațiunilor cu bunuri imobile indicate în Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară.”.

4. Articolul 5:

la alineatul (2), după cuvântul „valuta” se introduce cuvântul „străină”;

la alineatul (4), după cuvintele „nu poate depăși” se introduce textul „30 la sută din”;

la alineatul (5), propoziția a doua se exclude;

alineatul (7):

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) dacă, în decurs de trei luni de la data expirării termenului de repatriere, partenerului extern i-au fost înaintate pretenții și/sau dacă, în termen de șase luni de la data expirării termenului de repatriere față de acesta, a fost începută procedura judiciară sau de arbitraj – pe toată perioada examinării litigiilor în instanțele judecătorești / de arbitraj și executării hotărârilor emise;”;

alineatul se completează cu litera k) cu următorul cuprins:

„k) în cazul stingerii obligațiilor contractuale pînă la expirarea termenelor de repatriere prin orice mijloace prevăzute de legislația civilă în vigoare, cu excepția remiterii de datorie.”;

articolul se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

„(8) Persoana trasă la răspundere pentru nerespectarea termenelor de repatriere a mijloacelor bănești și materiale beneficiază de o reducere cu 50 la sută a sancțiunilor pecuniare aplicate dacă respectă strict următoarele condiții:

a) în termen de 3 zile lucrătoare de la data înmînării deciziei asupra cazului de nerespectare a termenelor de repatriere a mijloacelor bănești și materiale stinge 50 la sută din sumele amenzilor calculate;

b) prezintă organului abilitat al Serviciului Fiscal de Stat documentele ce confirmă stingerea sumelor prevăzute la lit.a).

În baza documentelor prezentate conform lit.b), organul abilitat al Serviciului Fiscal de Stat, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare, va adopta o decizie privind reducerea amenzilor în cauză cu 50 la sută.”.

Art.XX. – Legea nr.199-XIV din 18 noiembrie 1998 cu privire la piața valorilor mobiliare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.183-185, art.655), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3 în noțiunea „valori mobiliare de stat”, cuvintele „valută națională sau în altă valută legitimă” se înlocuiesc cu cuvintele „monedă națională sau în valută străină”.

2. Articolul 9:

alineatul (2):

la litera e), cuvintele „contului provizoriu în valută națională” se înlocuiesc cu cuvintele „conturilor provizorii în monedă națională și în valută străină”;

litera i) se completează în final cu textul „(în cazul achitării valorilor mobiliare în valută străină, se va lua în calcul valoarea emisiunii, la cursul oficial al leului moldovenesc față de valuta străină respectivă la data aprobării dării de seamă asupra rezultatelor emisiunii)”;

la litera l), cuvintele „contului provizoriu” se înlocuiesc cu cuvintele „conturilor provizorii”, iar cuvintele „acest cont pe contul curent al” se înlocuiesc cu cuvintele „aceste conturi pe conturile curente ale”;

la alineatul (3), litera c) se completează în final cu textul „(în cazul achitării valorilor mobiliare în valută străină, se va lua în calcul valoarea emisiunii, la cursul oficial al leului moldovenesc față de valuta străină respectivă la data aprobării dării de seamă asupra rezultatelor emisiunii)”;

la alineatul (13), cuvintele „contul bancar provizoriu al” se înlocuiesc cu cuvintele „conturile bancare provizorii ale”.

3. La articolul 18 alineatul (1) litera c), cuvîntul „depunerea” se înlocuiește cu textul „depunerea /transferarea”.

Art.XXI. – Legea nr.285-XIV din 18 februarie 1999 cu privire la jocurile de noroc (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.50-52, art.230), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Articolul 6 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Plata pentru participarea la jocurile de noroc se efectuează în moneda națională.”

2. La articolul 13 alineatul (1), după cuvântul „plătesc” se introduce textul „în moneda națională (inclusiv în numerar)”.

Art.XXII. – Legea nr.329-XIV din 25 martie 1999 cu privire la fondurile nestatale de pensii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.87-89, art.423), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 2:

noțiunea „depozitarul activelor fondului” va avea următorul cuprins:

„depozitarul activelor fondului - bancă care deține licența Băncii Naționale a Moldovei de a desfășura activități financiare și licența de desfășurare a activității de depozitare pe piața valorilor mobiliare;”;

în noțiunea „managerul activelor fondului”, cuvântul „autorizația” se înlocuiește cu cuvântul „licența”.

2. Articolul 7:

la alineatul (1), cuvântul „depuneri” se înlocuiește cu cuvintele „plata contribuțiilor”;

la alineatul (2), cuvintele „se fac depuneri” se înlocuiesc cu cuvintele „se efectuează plata contribuțiilor”.

3. După articolul 8 se introduce articolul 8¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 8¹. Plăți și transferuri pe teritoriul Republicii Moldova

Pe teritoriul Republicii Moldova plățile și transferurile în cadrul activității fondului nestatal de pensii se efectuează în moneda națională.”

4. La articolul 10 alineatul (2) litera a), cuvântul „autorizația” se înlocuiește cu cuvântul „licența”.

5. La articolul 28 alineatul (2):

cuvintele „autorizația Băncii Naționale a Moldovei de a accepta depozite de la persoane fizice” se înlocuiesc cu cuvintele „licența Băncii Naționale a Moldovei de a desfășura activități financiare”;

alineatul se completează în final cu două propoziții cu următorul cuprins:
„Depozitarul va desfășura activitate de depozitare a activelor fondului în baza licenței pentru activitate de depozitare, eliberată în conformitate cu prevederile legislației cu privire la piața valorilor mobiliare. Prin derogare de la prevederile Legii nr.199-XIV din 18 noiembrie 1998 cu privire la piața valorilor mobiliare, pentru desfășurarea activității de depozitare a activelor fondului, banca poate

solicita suplimentar o licență pentru activitate de depozitare ca activitate de bază.”.

6. La articolul 30 alineatul (2) prima propoziție, cuvintele „banca propusă de Banca Națională a Moldovei” se înlocuiesc cu cuvintele „o bancă care deține licența Băncii Naționale a Moldovei de a desfășura activități financiare”.

7. La articolul 33 alineatul (1) litera c), cuvântul „beneficiarului” se înlocuiește cu cuvintele „bancar al beneficiarului sau pe numele acestuia”.

8. Articolul 36:

la primul alineat, cuvintele „actelor normative privind reglementările” se înlocuiesc cu cuvintele „a legislației”;

la litera a), cuvântul „autorizația” se înlocuiește cu cuvântul „licența”;

la litera d), cuvintele „în cazul existenței autorizației respective a Băncii Naționale a Moldovei” se exclud.

Art.XXIII. – Codul navigației maritime comerciale al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.599-XIV din 30 septembrie 1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.1-4, art.2), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 14 alineatele (2) și (3), cuvintele „se transferă în valuta națională a Republicii Moldova la cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei” se înlocuiesc cu cuvintele „se recalculează la cursul oficial al leului moldovenesc valabil”.

2. La articolul 338 alineatul (2), cuvântul „valută” se înlocuiește cu cuvântul „monedă”.

Art.XXIV. – Legea Fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației nr.827-XIV din 18 februarie 2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.65-67, art.460), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În cuprinsul legii, sintagma „Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului” se înlocuiește cu sintagma „Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei”, la cazul gramatical respectiv.

2. Articolul 4:

la alineatul (1) litera d), cuvintele „valutei străine de către persoanele fizice contra mijloace bănești în numerar” se înlocuiesc cu cuvintele „de către persoanele fizice a valutei străine în numerar și a cecurilor de călătorie în valută străină contra mijloace bănești în numerar la punctele de schimb valutar ale băncilor licențiate și”;

la alineatul (4), cuvintele „precum și casele” se înlocuiesc cu cuvintele „casele de schimb valutar și băncile licențiate în cadrul cărora funcționează puncte”.

Art.XXV. – Codul vamal al Republicii Moldova nr.1149-XIV din 20 iulie 2000 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 1 ianuarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1 punctul 1), cuvintele „documente de plată și valori mobiliare” se înlocuiesc cu cuvintele „instrumente de plată și valori mobiliare materializate”.

2. La articolul 71 alineatul (2) propoziția a doua, cuvintele „de schimb al monedei naționale” se înlocuiesc cu cuvintele „oficial al leului moldovenesc”.

3. La articolul 73 alineatul (1), propoziția a treia va avea următorul cuprins: „Determinarea echivalentului în monedă națională a sumelor în valută străină se efectuează cu utilizarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data efectuării formalităților de punere în liberă circulație.”.

4. La articolul 93 alineatul (3), după cuvântul „duty-free” se introduce textul „(altele decât magazinele duty-free pentru deservirea corpului diplomatic)”, iar cuvintele „liber convertibilă” se exclud.

5. La articolul 95 alineatul (1), textul „, cu acordul Băncii Naționale a Moldovei, pentru comercializarea mărfurilor contra valută străină liber convertibilă” se exclude.

6. La articolul 95¹ alineatul (3) litera c), cuvintele „în valută și în lei” se înlocuiesc cu cuvintele „în valută străină și în lei moldovenești”.

7. La articolul 97 alineatul (1), după prima propoziție se introduce o propoziție cu următorul cuprins: „Plata pentru mărfurile comercializate în magazinul duty-free pentru deservirea corpului diplomatic se efectuează contra lei moldovenești.”.

8. În denumirea și în textul articolului 115, cuvintele „valutei și a altor valori” se înlocuiesc cu cuvântul „valorilor”;

9. Articolul 125 se completează cu alineatul (1) cu următorul cuprins:

„(1) Drepturile de import și de export se achită în monedă națională. În cazul în care pentru achitarea drepturilor de import și de export, stabilite într-o monedă este necesară determinarea echivalentului în altă monedă, se utilizează cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data efectuării plății. Persoanele juridice plătesc drepturile de import și de export prin virament (inclusiv prin carduri), iar diferența de plată determinată la momentul vămuirii poate fi achitată și în numerar. Persoanele fizice plătesc drepturile de import și de export prin virament (inclusiv prin carduri) și/sau în numerar.”.

10. La articolul 127 alineatul (3) propoziția a doua, cuvintele „cursul de schimb pentru moneda națională este cel stabilit de Banca Națională a Moldovei, în vigoare” se înlocuiesc cu cuvintele „se utilizează cursul oficial al leului moldovenesc valabil”.

11. Articolul 127¹:

alineatul (10) va avea următorul cuprins:

„(10) Garanția financiară sub formă de depuneri de mijloace bănești la contul organului vamal se constituie în monedă națională. Persoanele juridice nerezidente, precum și persoanele fizice rezidente și nerezidente pot constitui garanția financiară menționată și în valută străină. Persoanele juridice rezidente și nerezidente constituie garanția financiară prin virament (inclusiv prin carduri). Persoanele fizice rezidente și nerezidente pot constitui garanția financiară prin virament (inclusiv prin carduri) și /sau în numerar.”.

articolul se completează cu alineatul (14) cu următorul cuprins:

“(14) La solicitarea persoanelor fizice indicate la alin.(10), restituirea sumei de garanție constituite în valută străină poate fi făcută și în numerar.”.

12. La articolul 129 alineatul (4), cuvintele „averea acestuia” se înlocuiesc cu textul „bunurile, inclusiv valorile valutare ale acestuia”.

13. La articolul 130 alineatul (1), după cuvântul „efectuează” se introduc cuvintele „în monedă națională”.

14. La articolul 163 alineatul (2) litera c), după cuvântul „lei” se introduce cuvântul „moldovenești”.

15. La articolul 244 alineatul (2), cuvintele „valorilor valutare, inclusiv valutei naționale” se înlocuiesc cu cuvintele „inclusiv a valorilor valutare”.

16. La articolul 245 alineatul (2), cuvintele „Băncii Naționale a Moldovei” se înlocuiesc cu cuvintele „leului moldovenesc”.

17. Articolul 281:

alineatul (2):

prima propoziție se completează în final cu textul „, cu respectarea prevederilor expuse la art.125 alin.(1)”;

în propoziția a doua, cuvintele „Băncii Naționale a Moldovei” se înlocuiesc cu cuvintele „leului moldovenesc”;

la alineatul (3) prima propoziție, după cuvintele „sau mijloacele bănești” se introduce textul „, inclusiv în valută străină”.

18. La articolul 282 alineatul (4), după cuvântul „valutei” se introduce cuvântul „străine”.

19. La articolul 306 alineatul (2) prima propoziție, cuvântul „normelor” se înlocuiește cu textul „art.127¹ alin.(10) și a altor norme”.

Art.XXVI. – Legea nr.440-XV din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.108-109, art.834), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Transferul de mijloace bănești și de bunuri obținute de către investitorii străini din investițiile în zonele libere, se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.81-XV din 18 martie 2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător.”.

2. Articolul 9:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Plățile și transferurile, inclusiv cele care se realizează în cadrul operațiunilor valutare, se efectuează de către rezidenții zonei libere, precum și în favoarea acestora în conformitate cu legislația Republicii Moldova.”;

alineatele (1¹) și (2) se exclud;

la alineatele (3) și (4), cuvântul „valutei” se înlocuiește cu textul „mijloacelor bănești, mărfurilor și serviciilor”;

la alineatul (5) cuvântul „valută” se înlocuiește cu cuvântul „monedă”.

Art.XXVII. – Legea nr.449-XV din 30 iulie 2001 cu privire la gaj (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.120, art.863), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Articolul 8 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Obiect al gajului pot fi mijloacele bănești în monedă națională și în valută străină:

a) aflate în conturi deschise la bănci;

b) sub formă de monede metalice comemorative și jubiliare (inclusiv ce conțin metale prețioase).

Gajul mijloacelor bănești poate fi constituit numai cu depozitarea acestora (amanet).”.

2. La articolul 13, alineatul (7) se completează în final cu două propoziții cu următorul cuprins: „Prevederea în cauză nu se aplică în cazul respectării concomitente a următoarelor condiții: obiect al gajului îl constituie moneda națională sau valuta străină, cu excepția monedelor metalice comemorative și jubiliare (inclusiv ce conțin metale prețioase) și moneda în care urmează a fi executată obligația garantată nu diferă de moneda mijloacelor bănești gajate. În acest caz, creditorul gajist devine proprietarul mijloacelor bănești ce constituie obiectul gajului în condițiile prevăzute la art.66¹.”.

3. La articolul 61, alineatul (2) se completează în final cu textul „, să exercite alte drepturi în corespundere cu prevederile art.66¹”.

4. După articolul 66 se introduce articolul 66¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 66¹. Particularitățile exercitării dreptului de gaj asupra mijloacelor bănești

(1) Dreptul de gaj asupra monedei naționale și valutei străine, cu excepția monedelor metalice comemorative și jubiliare (inclusiv ce conțin metale prețioase), se exercită prin transmiterea cu drept de proprietate către creditorul gajist a monedei naționale și a valutei străine gajate sau prin vânzarea monedei naționale și a valutei străine gajate în corespundere cu prevederile alin.(2) – (5).

(2) Exercițarea dreptului de gaj prin transmiterea cu drept de proprietate către creditorul gajist a monedei naționale și a valutei străine gajate se efectuează în cazul în care moneda în care urmează a fi executată obligația garantată nu diferă de moneda mijloacelor bănești gajate.

(3) Exercițarea dreptului de gaj prin vânzarea monedei naționale și a valutei străine gajate se efectuează în cazul în care moneda în care urmează a fi

executată obligația garantată diferă de moneda mijloacelor bănești gajate. Vânzarea monedei naționale și a valutei străine se efectuează în corespundere cu prevederile legislației valutare.

(4) În cazul în care mijloacele bănești care constituie obiectul gajului și asupra cărora urmează a fi exercitat dreptul de gaj se află deja în posesiunea creditorului gajist, mijloacele bănești respective se consideră transmise în proprietate /spre vânzare la data expirării termenului stabilit în notificare, cu prezentarea debitorului gajist a dării de seamă conform art.76 alin.(2) propoziția a doua.

În cazul în care mijloacele bănești care constituie obiectul gajului și asupra cărora urmează a fi exercitat dreptul de gaj se află în posesiunea unui terț, acesta va transmite în proprietate /spre vânzare mijloacele bănești respective la prezentarea de către creditorul gajist a actului de transmitere benevolă a gajului întocmit conform art.70 alin.(1) sau hotărârii judecătorești ori ordonanței judecătorești (în cazul transmiterii silite).

În cazul exercitării dreptului de gaj prin vânzarea mijloacelor bănești asupra disponibilităților în conturile bancare, la cererea creditorului gajist, acestea pot fi cumpărate de bănci la cursul valutar stabilit de acestea la data cumpărării, cu înregistrarea în contul bancar al creditorului gajist a mijloacelor respective.

(5) Prevederile secțiunilor 2-4 din prezentul capitol se aplică în modul corespunzător.”.

5. La articolul 69, alineatul (1) se completează în final cu textul „ , cu excepția cazului de transmitere în proprietate a mijloacelor bănești gajate, conform art.66¹”.

Art.XXVIII. – Legea insolvenței nr.632-XV din 14 noiembrie 2001 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.139-140, art.1082), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 38 alineatul (2), cuvântul „depună” se înlocuiește cu textul „depună /transfere”.

2. La articolul 139, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Creanțele exprimate în valută străină vor fi plătite în monedă națională (potrivit cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data efectuării plății), precum și în valută străină, în cazurile în care Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară permite efectuarea plăților și transferurilor în valută străină.”.

3. Articolul 148:

la alineatul (1), cuvântul „depun” se înlocuiește cu textul „depun /transferă”;

la alineatul (2), cuvântul „depose” se înlocuiește cu textul „depose /transferate”.

Art.XXIX. – La articolul 26 alineatul (2) prima propoziție din Legea nr.761-XV din 27 decembrie 2001 cu privire la serviciul diplomatic (Monitorul

Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.20, art.80), cu modificările ulterioare, cuvântul „convertibilă” se exclude.

Art.XXX. – Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72–74, art.195), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 86 alineatul (3), cuvântul „valută” se înlocuiește cu cuvântul „monedă”, iar cuvintele „de schimb” se înlocuiesc cu cuvintele „oficial al leului moldovenesc”.

2. La articolul 106 alineatul (1) prima propoziție, după cuvântul „bunurilor” se introduce textul „(inclusiv a valorilor valutare)”.

3. Articolul 236:

în denumirea articolului, cuvintele „banilor falși” se înlocuiesc cu cuvintele „semnelor bănești false”;

la alineatul (1), textul „biletelor Băncii Naționale a Moldovei, a monedelor, a valutei străine” se înlocuiește cu textul „semnelor bănești (bancnotelor și monedelor metalice (inclusiv celor comemorative și jubiliare) emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine)”.

4. Articolul 237:

în denumirea articolului, cuvântul „carnete” se înlocuiește cu cuvântul „instrumente”;

la alineatul (1), cuvântul „carnete” se înlocuiește cu cuvântul „instrumente”, iar cuvintele „constituie valută” se înlocuiesc cu cuvintele „reprezintă semne bănești”.

Art.XXXI. – Codul civil al Republicii Moldova nr.1107-XV din 6 iunie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.82-86, art.661), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 101:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Banca poate fi declarată insolubilă prin hotărârea Băncii Naționale a Moldovei. Temeiurile și modul de declarare de către Banca Națională a băncii drept insolubile se stabilesc prin lege.”.

2. La articolul 113 alineatul (3), cuvintele „în numerar” se înlocuiesc cu cuvintele „aportul sub formă de mijloace bănești în mărime de”.

3. La articolul 158 alineatul (2) și alineatul (4), cuvintele „în numerar” se înlocuiesc cu cuvintele „în mijloace bănești”.

4. La articolul 163 alineatul (5), cuvintele „în numerar” se înlocuiesc cu cuvintele „cu mijloace bănești”.

5. La articolul 457, după alineatul (1) se introduce alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Tipul de mijloace bănești care pot constitui obiect al gajului, precum și particularitățile gajării mijloacelor bănești se reglementează de Legea cu privire la gaj.”

6. La articolul 487, alineatul (2) se completează în final cu textul „, să exercite alte drepturi în privința gajului asupra mijloacelor bănești în corespundere cu Legea cu privire la gaj”.

7. Articolul 583:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Dacă obligația pecuniară exprimată în valută străină trebuie executată pe teritoriul țării, executarea se face în monedă națională, cu excepția cazurilor în care legea permite primirea /efectuarea pe teritoriul Republicii Moldova a plăților și transferurilor în valută străină. Determinarea echivalentului în monedă națională a obligației pecuniare exprimate în valută străină sau viceversa se efectuează cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data executării obligației, dacă legea sau contractul nu stabilesc altfel.”;

după alineatul (2) se introduce alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Dacă obligația pecuniară este exprimată într-o valută străină, iar executarea acesteia se face (în cazurile în care legea permite primirea /efectuarea plăților și transferurilor în valută străină) în altă valută străină, determinarea echivalentului în altă valută străină a obligației pecuniare exprimate într-o valută străină se efectuează cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data executării obligației, dacă legea sau contractul nu stabilesc altfel.”

8. Articolul 584 va avea următorul cuprins:

„Articolul 584. Prestația în cazul modificării cursului valutar

(1) Dacă înainte de scadența unei obligații pecuniare s-a modificat cursul valutar al monedei de plată față de moneda obligației pecuniare, debitorul este obligat să efectueze plata conform cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data executării obligației, dacă legea sau contractul nu prevăd altfel. În cazul unei reforme monetare, se va aplica cursul valutar existent la data reformei monetare.

(2) Partea care este în întârziere suportă riscul modificării cursului valutar al monedei de plată.”

9. La articolul 585, la articolul 869 alineatul (1) și la articolul 1237 alineatul (3) propoziția a doua, cuvântul „refinanțare” se înlocuiește cu cuvântul „bază”.

10. La articolul 645, alineatul (1) se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: „Valuta străină poate fi depusă în vederea stingerii obligației prin consemnare numai în cazul în care legea permite primirea /efectuarea plăților și transferurilor în valută străină pe teritoriul Republicii Moldova în privința obligației în cauză.”

11. La articolul 806 alineatul (3), textul „ , valutei” se înlocuiește cu textul „metalice și bancnotelor, valutei străine”, iar după cuvântul „dacă” se introduc cuvintele „din lege sau”.

12. La articolul 871 alineatul (3), cuvântul „numerarului” se înlocuiește cu cuvântul „banilor”.

13. La articolul 1222 alineatul (1), cuvântul „autorizată” se înlocuiește cu cuvântul „licențiată”.

Art.XXXII. – La articolul 8 alineatul (1) litera h) din Legea nr.1421-XV din 31 octombrie 2002 cu privire la teatre, circuri și organizații concertistice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.174-176, art.1331), cu modificările ulterioare, cuvintele „curente în valută” se înlocuiesc cu cuvintele „bancare în monedă”.

Art.XXXIII. – Articolul 74 alineatul (1) din Legea nr.1453-XV din 8 noiembrie 2002 cu privire la notariat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.154-157, art.1209), cu modificările ulterioare, se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: „Valuta străină poate fi primită de la debitori numai în cazul în care Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară permite primirea/efectuarea plăților și transferurilor în valută străină pe teritoriul Republicii Moldova în privința obligației în cauză.”.

Art.XXXIV. – Legea nr.1491-XV din 28 noiembrie 2002 cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.23-24, art.79), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 17, alineatul (3) se completează în final cu textul „ , inclusiv în numerar”.

2. La articolul 18 alineatul (1), se modifică numai textul în limba rusă.

Art.XXXV. – Legea nr.1569-XV din 20 decembrie 2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.185-189, art.1416), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2 litera f), cuvintele „documente de plată și valori mobiliare” se înlocuiesc cu cuvintele „valori mobiliare materializate și instrumente de plată”.

2. La articolul 3:

alineatul unic devine alineatul (1) și se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: „Prevederile art.4-11 din prezenta lege nu se aplică la trecerea de către persoanele fizice a valorilor valutare peste frontiera vamală.”;

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Introducerea, expedierea și scoaterea în /din Republica Moldova de către persoanele fizice a valorilor valutare (altele decât monedele metalice ce conțin metale prețioase), inclusiv declararea valorilor valutare menționate, se efectuează în conformitate cu prevederile legislației valutare.

Persoanele fizice au dreptul de a introduce, expedia și scoate în /din Republica Moldova valori valutare fără achitarea drepturilor de import și de export.”

3. Articolul 3¹ se exclude.

4. La articolul 4 alineatul (1), textul „, , cu excepția valorilor valutare specificate la art.3¹ alin.(1) lit.d)” se exclude.

5. La articolul 5 alineatul (1) litera a), textul „bancnote, monede și cecuri în moneda națională a Republicii Moldova, bancnote, monede și cecuri de călătorie în valută străină,” se exclude.

6. Articolul 10 alineatul (6):

în prima propoziție, cuvântul „gaj” se înlocuiește cu cuvintele „o sumă de garanție”;

în ultima propoziție, cuvintele „la intrare” se exclud;

alineatul se completează în final cu două propoziții cu următorul cuprins: “În cazul în care mijlocul de transport a fost scos de pe teritoriul Republicii Moldova în termenul stabilit, suma de garanție se restituie persoanei fizice. Constituirea și restituirea sumelor de garanție se efectuează conform Codului vamal.”

Art.XXXVI. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.104-110, art.447), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 159:

la alineatul (4), textul „moneda națională și valuta străină, cardurile, carnetele” se înlocuiește cu textul „numerarul și cecurile în monedă națională și în valută străină, cardurile, alte instrumente”;

la alineatul (5), textul „Valuta străină, banii lichizi naționali” se înlocuiește cu cuvintele „Numerarul și cecurile în monedă națională și în valută străină”.

2. La articolul 208 alineatul (2), textul „valuta străină,” se exclude, iar cuvintele „sumele de bani” se înlocuiesc cu cuvintele „numerarul în monedă națională și în valută străină”.

Art.XXXVII. – Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225-XV din 30 mai 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.111-115, art.451), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 143 alineatul (1) prima propoziție și la articolul 145 alineatul (1), după cuvântul „materiale” se introduce textul „(inclusiv valorile valutare)”.

2. La articolul 176 alineatul (1) litera a), cuvintele „de pe conturi” se înlocuiesc cu textul „(în monedă națională și în valută străină, inclusiv în numerar)”.

Art.XXXVIII. – Articolul 14 alineatul (5) din Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.248–253, art.996), cu modificările ulterioare, se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: “Pe teritoriul Republicii Moldova plățile și transferurile ce țin de cumpărarea și răscumpărarea obligațiunilor emise de autoritățile menționate se efectuează în monedă națională.”.

Art.XXXIX. – Legea nr.448-XV din 13 noiembrie 2003 cu privire la statutul forței militare străine în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.6-12, art.42) se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 5 se completează cu alineatele (13) și (14) cu următorul cuprins:

„(13) Introducerea, expedierea și scoaterea în /din Republica Moldova a valorilor valutare de către membrii forței militare și ai componenței civile, membrii lor de familie se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară.

(14) Prin derogare de la prevederile Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, introducerea și scoaterea în /din Republica Moldova de către forța militară a valorilor valutare, inclusiv a numerarului în valută străină și în monedă națională, precum și a cecurilor de călătorie în valută străină destinate uzului exclusiv al forței militare și al componenței civile se efectuează fără autorizația Băncii Naționale a Moldovei și a permisiunilor băncilor licențiate din Republica Moldova pentru scoaterea mijloacelor bănești din Republica Moldova, cu declararea acestora la organele vamale.”.

2. La articolul 11, alineatul (3) se completează în final cu textul „ , determinat cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data stabilirii prejudiciului cauzat”.

3. Articolul 14:

alineatul (3):

în prima propoziție se exclude textul „ , în monedă națională, la cursul de schimb la momentul respectiv”;

propoziția a doua se exclude.

articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Forța militară, componența civilă și membrii de familie efectuează plăți și transferuri în cadrul operațiunilor valutare în conformitate cu legislația valutară a Republicii Moldova.”.

Art.XL. – Legea nr.81-XV din 18 martie 2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.64-66, art.344), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4, alineatul (4) cuvintele “altă valută convertibilă” se înlocuiesc cu textul „valută străină”.

2. La articolul 11, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Despăgubirea se plătește investitorului autohton în monedă națională, iar investitorului străin - în monedă națională și/sau în valută străină.”.

3. La articolul 21 alineatele (3) și (4), cuvântul „autorizate” se înlocuiește cu cuvântul „licențiate”.

Art.XLI. – Articolul 113 din Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr.259-XV din 15 iulie 2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.125-129, art.663), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

la alineatul (1) litera f), după cuvântul „valută” se introduce cuvântul „străină”;

la alineatul (2), după cuvântul „cele” se introduce textul „, , transferate, conform legislației valutare,”.

Art.XLII. – Codul de executare al Republicii Moldova nr.443-XV din 24 decembrie 2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.214-220, art.704), se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 40, alineatul (2) se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: „Sumele menționate se depun sau se transferă de către debitor în monedă națională, precum și în valută străină, inclusiv în numerar de către persoanele fizice – în cazurile în care Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară permite primirea/efectuarea pe teritoriul Republicii Moldova a plăților și transferurilor în valută străină în privința datoriei dintre creditor și debitor.”.

2. Articolul 41:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Sumele de pe contul curent special se eliberează creditorului persoană fizică în numerar sau se virează în contul lui, iar creditorului persoană juridică – se virează în contul lui.”;

la alineatul (2), textul „Cecul (delegația)” se înlocuiește cu cuvântul „Numerarul”.

3. La articolul 74 literele a), b) și e), după cuvântul „bănești” se introduce textul „(inclusiv în valută străină)”.

4. La articolul 80, după alineatul (1) se introduce alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Cauțiunea se depune în monedă națională. Cauțiunea poate fi depusă în valută străină, inclusiv în numerar de către persoanele fizice, în cazul în care suma conform documentului executoriu poate fi încasată în valută străină.”

5. La articolul 82, alineatul (1) se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: “Cauțiunea constituită în valută străină poate fi restituită și în numerar în cazul persoanelor fizice.”

6. La articolul 91 alineatul (7), cuvintele „contul valutar” se înlocuiesc cu cuvintele „contul în valută străină”.

7. La articolul 92, după alineatul (1) se introduce alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

”(1¹) Valuta străină se transferă pe contul în valută străină al executorului judecătoresc, iar în cazul în care valoarea creanței este stabilită în monedă națională, se vinde băncii comerciale în care executorul judecătoresc are deschis contul la cursul valutar stabilit de bancă, cu înregistrarea echivalentului în monedă națională în contul curent special al executorului judecătoresc.”

8. Articolul 144:

alineatul (5) se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: „Sumele pot fi eliberate creditorilor în valută străină, inclusiv în numerar persoanelor fizice, numai în cazul în care Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară permite efectuarea /primirea plăților și transferurilor în valută străină pe teritoriul Republicii Moldova în privința creanțelor respective.”;

alineatul (8) se completează în final cu o propoziție cu următorul cuprins: „Suma în valută străină rămasă după satisfacerea tuturor creanțelor se restituie prin virament, iar în cazul debitorului – persoană fizică poate fi restituită și în numerar.”

9. Articolul 157 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Restituirea sumelor încasate în valută străină se efectuează prin virament, iar în cazul pîrîtului (debitorului) persoană fizică, restituirea poate fi făcută și în numerar.”

10. La articolul 284 alineatele (3) și (4), cuvintele „dispoziția de” se înlocuiesc cu cuvîntul „ordinul”.

Art.XLIII. – Articolul 9 din Legea nr.8-XV din 17 februarie 2005 cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.36-38, art.116), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Plățile și transferurile, inclusiv cele care se realizează în cadrul operațiunilor valutare, se efectuează de către rezidenții Portului Internațional, precum și în favoarea acestora în conformitate cu legislația Republicii Moldova.”;

alineatul (2) se exclude;

la alineatele (3) și (4), cuvântul „valutei” se înlocuiește cu textul „mijloacelor bănești, mărfurilor și serviciilor”;

la alineatul (5), cuvântul „valuta” se înlocuiește cu cuvântul „moneda”;

alineatul (6):

la litera b), cuvintele „valută națională” se înlocuiesc cu cuvintele „monedă națională”;

la litera c), cuvintele „aferele tranzacțiilor internaționale” se înlocuiesc cu cuvintele „în cadrul operațiunilor valutare”;

la litera d), cuvintele „aferele tranzacțiilor internaționale” se înlocuiesc cu cuvintele „în cadrul operațiunilor valutare”;

la litera e), cuvintele „valuta națională” se înlocuiesc cu cuvintele „moneda națională”;

la litera f), cuvintele „încasării valutare” se înlocuiesc cu cuvintele „valutei străine”.

Art.XLIV. – La articolul 2 din Legea nr.319-XVI din 15 decembrie 2005 cu privire la măsurile de redresare a situației economico-financiare a întreprinderilor cerealiere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.1-4, art.4), cuvântul „valută” se înlocuiește cu cuvântul „monedă”.

Art.XLV. – La articolul 3 alineatul (17) din Legea nr.206-XVI din 7 iulie 2006 privind susținerea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.126-130, art.605), cu modificările ulterioare, cuvintele „transformate din valuta națională a țării de reședință a fondatorului nerezident în valuta națională a Republicii Moldova la rata de schimb a Băncii Naționale a Moldovei de” se înlocuiesc cu cuvintele „recalculate din moneda țării de reședință a fondatorului nerezident în moneda națională a Republicii Moldova la cursul oficial al leului moldovenesc valabil”.

Art.XLVI. – Legea nr.371-XVI din 1 decembrie 2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.14-17, art.42), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 12 alineatul (4), după cuvântul „valori” se introduce textul „, inclusiv valorile valutare”.

2. La articolul 113, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Executarea pedepsei amenzii se face în monedă națională. Determinarea echivalentului în monedă națională a amenzii în valută străină se efectuează cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data plății amenzii.”.

Art.XLVII. – La articolul 46 alineatul (4) din Legea nr.407-XVI din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări (Monitorul Oficial al Republicii Moldova,

2007, nr.47-49, art.213), cu modificările ulterioare, cuvântul „autorizate” se înlocuiește cu cuvântul „licențiate”.

Art.XLVIII. – Legea nr.414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32-35, art.112) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2 noțiunea „valoare de nou”:

la prima liniuță, cuvintele „Băncii Naționale a Moldovei” se înlocuiesc cu cuvintele „leului moldovenesc”;

la liniuța a doua, cuvintele „la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a Moldovei” se înlocuiesc cu cuvintele „moldovenești la cursul oficial al leului moldovenesc valabil”.

2. La articolul 13 alineatul (2), cuvântul „dispoziția” se înlocuiește cu cuvântul „ordinul”.

3. La articolul 23 alineatul (7) prima propoziție, cuvintele „de schimb al Băncii Naționale a Moldovei de” se înlocuiesc cu cuvintele „oficial al leului moldovenesc valabil”.

4. La articolul 33 alineatul (6) și la articolul 34 alineatul (5), textul „instrumente financiare purtătoare de dobândă, la instituții de credit, în instrumente ale pieței monetare sau în valori mobiliare emise de stat” se înlocuiește cu textul „instituții financiare, în valori mobiliare emise de stat, instrumente ale pieței monetare sau în alte instrumente financiare purtătoare de dobândă”.

Art.XLIX. – După articolul 18 din Legea nr.419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria publică, garanțiile de stat și recreditarea de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32-35, art.114), cu modificările ulterioare, se introduce articolul 18¹ cu următorul cuprins:

“Articolul 18¹. Plăți și transferuri pe teritoriul Republicii Moldova

Pe teritoriul Republicii Moldova plățile și transferurile ce țin de cumpărarea și răscumpărarea valorilor mobiliare de stat se efectuează în monedă națională.”.

Art.L. – Legea nr.294-XVI din 21 decembrie 2007 privind partidele politice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.42-44, art.119), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 23 alineatul (6) prima propoziție, cuvintele ”numerarul este insuficient” se înlocuiesc cu cuvintele „mijloacele bănești disponibile sînt insuficiente”.

2. La articolul 25 alineatul (4), după cuvintele „lei moldovenești și” se introduce textul „, în cazurile prevăzute de legislația valutară,”, iar cuvintele „bănci cu sediul în” se înlocuiesc cu cuvintele „băncile licențiate din”.

Art.LI. – Articolul 6 din Legea nr.178-XVI din 10 iulie 2008 cu privire la Aeroportul Internațional Liber “Mărculești” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.143-144, art.585) se modifică după cum urmează:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Plățile și transferurile, inclusiv cele care se realizează în cadrul operațiunilor valutare, se efectuează de către rezidenții Aeroportului Liber, precum și în favoarea acestora în conformitate cu legislația Republicii Moldova.”;

alineatul (2) se exclude;

la alineatele (3) și (4), cuvântul „valutei” se înlocuiește cu textul „mijloacelor bănești, mărfurilor și serviciilor”;

la alineatul (5) litera b), cuvintele „valută națională” se înlocuiesc cu cuvintele „monedă națională”.

Art. LII. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6, art.15), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 292 se exclude.

2. La articolul 402 alineatul (1), cifra „292” se înlocuiește cu cifra „291”.

Art.LIII. – La articolul 20 alineatul (5) din Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.206-209, art.681), cuvântul „valută” se înlocuiește cu cuvântul „monedă”.

Art.LIV. – În termen de 6 luni:

a) Guvernul va aduce actele sale normative în corespundere cu prezenta lege și va asigura aducerea actelor normative ale altor autorități în corespundere cu prezenta lege;

b) autoritățile publice nesubordonate Guvernului vor aduce actele lor normative în corespundere cu prezenta lege.

Președintele Parlamentului

Notă informativă
la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în continuare – proiect de Lege) este elaborat de Banca Națională a Moldovei în temeiul art.70 alin.(3) pct.1) din Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară și are drept obiectiv aducerea în concordanță a unor acte legislative, care au tangență cu domeniul valutar, cu legea în cauză.

Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară (în continuare – Legea nr.62-XVI din 21.03.2008) definește noțiunile de bază care se utilizează în domeniul reglementării valutare (de ex., operațiuni valutare, monedă națională, valută străină, rezidenți, nerezidenți, valori valutare). În acest context, în vederea asigurării utilizării corecte a terminologiei aferente domeniului valutar, într-un șir de acte legislative au fost operate amendamente, ajustându-o la terminologia utilizată în Legea nr.62-XVI din 21.03.2008. De exemplu, sintagma „*valuta națională*” a fost înlocuită cu sintagma „*moneda națională*”, sintagmele „*valuta*” sau „*valuta legitimă*” au fost înlocuite cu sintagma „*valuta străină*”, sintagmele „*cursul de schimb al Băncii Naționale a Moldovei*” sau „*cursul stabilit de Banca Națională a Moldovei*” - cu sintagma „*cursul oficial al leului moldovenesc*” ș.a.

De menționat că, la art.20, 21 și 24 din Legea nr.62-XVI din 21.03.2008 sînt stabilite cazurile de efectuare a plăților și transferurilor în valută străină pe teritoriul Republicii Moldova între rezidenți, între rezidenți și nerezidenți, precum și între nerezidenți.

În privința plăților și transferurilor în valută străină, care pot fi efectuate pe teritoriul Republicii Moldova între rezidenți, art.21 din legea nominalizată determină în mod expres cazurile în care este admisă efectuarea acestor plăți /transferuri, stabilind totodată că plățile în cauză pot fi efectuate și în cazul în care alte acte legislative prevăd, în mod expres, posibilitatea efectuării operațiunilor în valută străină. În acest sens, un șir de acte legislative au fost examinate în vederea specificării cazurilor în care rezidenții au dreptul de a efectua plăți și transferuri în valută străină pe teritoriul Republicii Moldova. La determinarea acestor cazuri a fost luat în considerare principiul de bază al unei economii care constă în faptul că pe teritoriul țării plățile și transferurile între rezidenți se efectuează în moneda națională, iar cazurile în care acestea ar putea fi efectuate în valută străină reprezintă abateri de la norma generală.

Drept exemplu a cazurilor relevante îl reprezintă amendarea art.645 din Codul civil cu prevederi care stipulează posibilitatea depunerii valutei străine la notar sau la bancă, dar numai în cazul în care legislația valutară permite primirea/efectuarea plăților și transferurilor în valută străină pe teritoriul Republicii Moldova în privința obligației respective; expunerea într-o redacție nouă a art.127¹ alin.(10) din Codul vamal referitor la posibilitatea persoanelor juridice nerezidente, precum și a persoanelor fizice rezidente și nerezidente de a constitui garanția financiară în valută străină ș.a.

Referitor la plățile și transferurile care pot fi efectuate pe teritoriul Republicii Moldova între rezidenți și nerezidenți, precum și între nerezidenți, Legea nr.62-XVI din 21.03.2008 stabilește că pe teritoriul Republicii Moldova se permite efectuarea plăților /transferurilor menționate atît în monedă națională, cît și în valută străină. Totodată, legea în cauză specifică cazurile în care nu se permite efectuarea plăților și transferurilor în valută străină între persoanele menționate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și stipulează că astfel de plăți și transferuri nu pot fi efectuate și în cazurile în care alte acte legislative nu permit efectuarea pe teritoriul Republicii Moldova a operațiunilor în valută străină între rezidenți și nerezidenți sau între nerezidenți. În acest sens, în unele acte legislative au fost operate amendamente care au drept scop indicarea în mod expres a obligativității efectuării plăților și transferurilor numai în monedă națională atît de către rezidenți, cît și de către nerezidenți (de exemplu, la art.6 din Legea nr.285-XIV din 18 februarie 1999 cu privire la jocurile de noroc, art.8¹ din Legea

nr.329-XIV din 25 martie 1999 cu privire la fondurile nestatale de pensii, art.14 din Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale).

De consemnat că, art.26 din Legea nr.62-XVI din 21.03.2008 stabilește cazurile în care operațiunile valutare pot fi efectuate de către rezidenți și nerezidenți în numerar sau cu utilizarea instrumentelor de plată, însă acestea nu reprezintă o listă exhaustivă, deoarece potrivit prevederilor articolului în cauză, numerarul în valută străină și în monedă națională, precum și cecurile de călătorie în valută străină pot fi utilizate de către rezidenți și nerezidenți și în cazurile în care actele legislative prevăd în mod expres posibilitatea utilizării acestora. În această ordine de idei, o parte din amendamente sînt dictate de necesitatea determinării în mod expres a cazurilor în care rezidenții și nerezidenții au dreptul de a efectua operațiuni valutare în numerar sau cu utilizarea instrumentelor de plată. De exemplu, alin.(10) al art.127¹ din Codul vamal al Republicii Moldova a fost expus într-o redacție nouă, care prevede dreptul persoanelor fizice rezidente și nerezidente de a constitui o garanție financiară și în numerar de valută străină; prin amendamentele operate la alin.(3) al art.17 din Legea cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova, se stipulează în mod expres dreptul de a acorda ajutoare umanitare în formă bănească și în numerar (în monedă națională și valută străină) ș.a. De notat că, la stabilirea în unele acte legislative a cazurilor în care poate fi utilizat numerarul, în special în valută străină s-au luat în considerare eforturile care se depun în ultimul timp de către Guvernul Republicii Moldova și Banca Națională a Moldovei în vederea descurajării utilizării numerarului pe teritoriul Republicii Moldova și promovării instrumentelor de plată fără numerar.

Ținînd cont de importanța și actualitatea chestiunii aferente gajării mijloacelor bănești, proiectul de Lege prevede operarea amendamentelor la Legea nr.449-XV din 30 iulie 2001 cu privire la gaj, care au drept scop reglementarea particularităților gajării mijloacelor bănești în monedă națională și în valută străină și exercitării dreptului de gaj asupra acestora. Actualmente, Legea cu privire la gaj presupune posibilitatea gajării mijloacelor bănești, însă normele stabilite de legea menționată (de exemplu, vînzarea bunului gajat prin tender sau prin licitație publică) nu pot fi aplicate în cazul exercitării dreptului de gaj asupra monedei naționale și a valutei străine, inclusiv în contextul prevederilor Legii nr.62-XVI din 21.03.2008. În acest sens, proiectul de Lege a stabilit în mod expres posibilitatea gajării mijloacelor bănești (sub formă de mijloace bănești aflate în conturi deschise la bănci sau sub formă de monede metalice comemorative și jubiliare, inclusiv cele ce conțin metale prețioase) cu specificarea anumitor particularități (gajare cu deposedare), precum și a prevăzut două modalități de exercitare a dreptului de gaj asupra mijloacelor bănești, ținînd cont de specificul acestora: prin transmiterea monedei naționale și a valutei străine gajate cu drept de proprietate către creditorul gajist și prin vînzarea mijloacelor bănești gajate. De notat că prevederile menționate nu se vor aplica în cazul în care obiect al gajului vor constitui monedele metalice comemorative și jubiliare, deoarece monedele comemorative sau jubiliare, inclusiv cele care conțin metale prețioase se emit și în scop numismatic, valoarea acestora poate fi diferită de valoarea lor nominală. Astfel, asupra acestora se vor aplica prevederile generale stabilite în Legea nr.449-XV din 30 iulie 2001 cu privire la gaj pentru alte tipuri de bunuri. Totodată, ținînd cont de faptul că, amendamentele operate la Legea cu privire la gaj stabilesc norme, aferente gajului mijloacelor bănești, diferite de cele stabilite în Codul civil, în vederea evitării dublării prevederilor aferente gajării mijloacelor bănești și exercitării dreptului de gaj asupra acestora, la unele articole din Codul civil au fost operate modificări și completări, care, inter alia, fac trimitere la Legea cu privire la gaj.

Legea nr.62-XVI din 21.03.2008 conține un capitol care reglementează aspecte aferente introducerii, scoaterii, expedierii în/din Republica Moldova a tuturor valorilor valutare (numerar, valori mobiliare și instrumente de plată), precum și de către toate categoriile de persoane fizice și juridice. În acest context, în scopul reglementării printr-un singur act

legislativ a operațiunilor valutare sus-menționate, în Legea nr.1569-XV din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice au fost operate amendamente a căror necesitate este dictată de faptul că reglementarea prin mai multe acte legislative a operațiunilor valutare de capital menționate creează dificultăți la aplicarea actelor corespunzătoare.

Ținând cont de faptul că, Legea nr.62-XVI din 21.03.2008 stabilește, în particular, principiile generale de efectuare a operațiunilor valutare curente și cele de capital, precum și regulile de efectuare a operațiunilor de schimb a valutei străine contra monedă națională, s-a considerat oportună excluderea articolului 7 “Convertibilitatea leului” din Legea nr.1232-XII din 15 decembrie 1992 cu privire la bani, expunerea articolului 6 „Cursul leului” într-o altă redacție și amendarea articolului 3 „Instrumentul de plată”. Totodată, articolul 2 a fost expus într-o redacție nouă, prevederile respective fiind aliniate cu prevederile similare din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei.

Concomitent cu amendamentele operate în actele legislative sub aspectul aducerii în concordanță a acestora cu prevederile Legii nr.62-XVI din 21.03.2008, în unele acte legislative, care au tangență cu domeniul bancar (inclusiv în Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei), au fost operate amendamente care au drept scop perfecționarea cadrului legislativ aferent activității băncilor licențiate și Băncii Naționale a Moldovei, inclusiv în scopul realizării prevederilor Memorandumului suplimentar cu privire la politicile economice și financiare din 30 iunie 2010 (încheiat cu Fondul Monetar Internațional).

În acest context, despre modificările care se operează la **Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei** (în continuare – Legea cu privire la BNM) menționăm următoarele:

La art.10 și 17

Amendamentele la alin.(1) al art.10 sînt dictate de necesitatea ajustării acestuia cu prevederile actuale ale unor acte legislative, care prevăd deschiderea la BNM a conturilor de către anumite persoane juridice, de exemplu, de către Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar ș.a.

În ce privește completarea art.10 cu alin.(2) și a art.17 menționăm că în prezent, prevederile legislației referitoare la urmărirea silită a mijloacelor bănești aflate în conturile bancare nu țin cont de specificul acestor bunuri, în special în cazul în care debitorul este o bancă, iar obiectul urmăririi sînt mijloacele depuse în conturile corespondente ale băncii, inclusiv mijloacele ce constituie rezerve obligatorii la BNM. Acest fapt generează în practică probleme semnificative.

Astfel, sechestrarea în mărime substanțială a mijloacelor în conturile corespondente ale băncii la BNM, suspendarea operațiunilor în aceste conturi practic paralizează activitatea financiară a băncii, fapt ce conduce la cauzarea de prejudicii considerabile nu doar pentru însăși banca, dar, mai ales, pentru clienții ei. Aceasta este determinat de specificul conturilor corespondente care constă în faptul că în aceste conturi se reflectă atât operațiunile proprii ale băncii, cît și operațiunile efectuate de bancă la ordinul clienților ei și, prin urmare, este imposibilă divizarea mijloacelor de pe conturile corespondente în mijloace proprii ale băncii și mijloace străine (ale clienților). În acest context, actualmente, se creează o situație periculoasă cînd în baza documentelor executorii sînt sechestrate mijloacele bănești în conturile corespondente ale unor bănci (inclusiv pentru datoriile clienților acestora) sau din cauza unor datorii minore sînt suspendate în totalitate operațiunile în aceste conturi, în așa mod, împiedicînd grav funcționarea normală a băncii (dificultăți la plata creanțelor creditorilor), și impunînd nejustificat aceasta să răspundă față de terți pe obligațiile unor clienți.

Reieșind din prevederile actuale ale art.17 din Legea cu privire la BNM, mijloacele bănești în conturile rezervelor obligatorii au un regim juridic specific, iar aceste conturi nu sînt conturi curente în sensul legislației civile. Cerința menținerii rezervelor obligatorii este unul din instrumentele realizării politicii monetare și valutare ale BNM (conform art.14 din Legea cu privire la BNM) și reprezintă, în fond, mecanismul de reglare a lichidității în sistemul bancar. Aceste cerințe se stabilesc în scopul menținerii unui anumit nivel al masei monetare în circulație și al majorării eficienței gestionării mijloacelor atrase de către bănci. Normele rezervelor obligatorii sînt cerințe imperative, pentru nerespectarea cărora legea prevede aplicarea amenzii (art.17 alin.(4) din Legea cu privire la BNM). Operațiunile cu mijloacele în conturile rezervelor obligatorii se efectuează pentru restituirea excedentului rezervelor obligatorii (ca urmare a modificării normei stabilite, diminuării mijloacelor atrase de bancă sau a transferării mijloacelor peste norma stabilită), precum și pentru utilizarea în procesul de lichidare a băncii (în caz de retragere a licenței).

În concluzie, urmărirea silită a mijloacelor bănești transferate în conturile speciale ale rezervelor obligatorii la BNM, aplicarea sechestrului sau a altor măsuri de asigurare în privința acestor mijloace în cadrul procedurilor de executare, pe de o parte, face dificilă executarea de către bănci a prevederilor legale referitoare la menținerea rezervelor obligatorii, iar, pe de altă parte, împiedică realizarea efectivă a atribuțiilor legale ale BNM privind implementarea politicii monetare și valutare în stat, protejarea intereselor creditorilor băncilor, precum și contravine naturii economice și juridice a conturilor respective. Totodată, este de menționat că, rezervele obligatorii ale băncilor la BNM se constituie din pasive (în mare parte din depozitele atrase) și, în cazul în care mijloacele în cauză vor fi supuse executării silită, aceasta ar avea un impact nefast asupra deponenților.

Pornind de la cele expuse, art.10 și 17 din Legea cu privire la BNM s-au completat cu prevederi exprese care: a) exceptează mijloacele în conturile corespondente ale băncilor de sechestrarea și aplicarea altor măsuri de asigurare în privința acestora, iar operațiunile în aceste conturi - de suspendare (fiind admisă doar urmărirea (perceperea) acestora); b) exceptează rezervele obligatorii ale băncilor la BNM, constituite conform legii, de sechestrarea acestora, de suspendarea operațiunilor în conturile respective sau aplicarea altor măsuri de asigurare și executare silită.

La elaborarea amendamentelor propuse s-a luat în considerație legislația altor state, în special a Belarusiei, Bulgariei, Kazahstanului, Rusiei, Ucrainei, unde problemele în cauză sînt reglementate expres prin legile ce reglementează activitatea băncii centrale și a băncilor comerciale.

La art.11

Legea nr.317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale stabilește noțiunea actului normativ. Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000 distinge actele cu caracter normativ și cele cu caracter individual ale unei autorități publice. Potrivit teoriei generale a dreptului, precum și numeroaselor hotărîri ale Curții Constituționale actul normativ comportă caracter general-obligatoriu, impersonal și repetabil. Astfel, actul normativ reprezintă doar o varietate a unei categorii mai largi de acte emise de către o autoritate publică.

În această ordine de idei, este necesară modificarea art.11 din Legea cu privire la BNM, care vizează doar actele normative, însă conținutul articolului specifică și unele acte care au un caracter individual (de exemplu, ordonanță la care se face referință la art.2 din legea în cauză, art.3 din Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995). În vederea exercitării atribuțiilor sale, BNM emite atît acte cu caracter normativ, cît și acte cu caracter individual aplicabile unor persoane concrete sau unor cazuri concrete, de exemplu, hotărîri privind rezultatele controalelor efectuate la bănci, unități de schimb valutar, titulari ai autorizațiilor

BNM, ordonanțe sau hotărâri privind aplicarea sancțiunilor și măsurilor de remediere. De asemenea, BNM emite hotărâri prin care stabilește ratele dobânzilor la instrumentele monetare, precum și emite recomandări. Publicarea ratelor respective se efectuează pentru informarea publicului (art.2, art.18 din Legea cu privire la BNM), fără obligativitatea aplicării acestora în tranzacțiile particulare încheiate între persoane fizice, persoane juridice, inclusiv între bănci. Astfel, hotărârile respective ale BNM nu au caracter normativ (nu sînt general-obligatorii, impersonale și repetabile la un număr nedeterminat de situații). La fel, BNM emite hotărâri privind Politica monetară și valutară a BNM pentru anul respectiv, privind reemisiunea valorilor mobiliare etc., precum și acte interne ce reglementează organizarea și administrarea internă a BNM. În Monitorul Oficial al Republicii Moldova în mod obligatoriu se publică actele BNM cu caracter normativ.

Referitor la intrarea în vigoare a hotărârilor privind ratele dobânzilor la instrumentele politicii monetare este de menționat că prevederile expuse la alin.(3), prin care se completează art.11 din Legea cu privire la BNM, sînt conforme și practicii internaționale, în particular a celei comunitare.

Pornind de la cele expuse, denumirea art.11 din Legea cu privire la BNM a fost expusă într-o redacție nouă – „Actele Băncii Naționale”. Avînd în vedere că hotărârile, ordonanțele și alte acte cu caracter individual ale BNM nu sînt acte normative, acest articol s-a completat cu un alineat nou prin care s-a stabilit data intrării în vigoare a actelor menționate.

La art.13 și 69

Excluderea art.13 și modificarea art.69 din Legea cu privire la BNM s-a făcut pentru a evita dublarea acțiunilor de elaborare, prezentare și publicare a informațiilor, deoarece rapoartele prevăzute în aceste articole conțin, în general, aceeași informație, diferența majoră constînd în aceea că: a) raportul anual prevăzut la art.69 conține darea de seamă financiară confirmată de auditorul extern; b) evaluarea situației economice a statului și a politicii monetare și valutare pe parcursul anului precedent se bazează pe date statistice complete, care nu sunt disponibile la momentul elaborării raportului prezentat conform art.13. Totodată, conform Hotărîrii Consiliului de administrație al BNM nr.292 din 29 decembrie 2009 cu privire la Strategia Politicii Monetare a Băncii Naționale a Moldovei pentru 2010-2012, în scopul asigurării transparenței procesului decizional, Banca Națională publică trimestrial un raport, care conține o analiză a situației macroeconomice și o previziune pe termen mediu (2 ani) a inflației și a indicatorilor macroeconomici principali. Ca urmare, rezumatul situației financiare prezentat lunar Parlamentului și Guvernului Republicii conform art.69 alin.(2) își pierde valoarea și actualitatea și devine inefficient.

La art.18

Modificarea și completarea alineatului (1) are drept scop, ținînd cont de experiența internațională, lărgirea spectrului de instrumente care pot fi acceptate de BNM în calitate de gaj la acordarea creditelor băncilor.

Completarea alineatului (1) cu prevederea de la litera f) va acorda BNM flexibilitate în ce privește acceptarea în calitate de gaj a instrumentelor noi ce vor apărea pe piața financiară pe măsura dezvoltării acesteia, precum și a diferitor tipuri de active garanții cu o lichiditate mai scăzută în situația apariției riscului sporit de lipsă de lichiditate sau a crizei financiare sistemice.

Completarea art.18 cu un alineat nou (2¹) și expunerea cu conținut nou a alineatului (3) se propune în scopul introducerii unor prevederi mai detaliate privind creditarea de urgență a băncilor. Recomandări respective în acest domeniu au fost expuse de către Fondul Monetar

Internațional în Raportul de Evaluare a Credibilității /Siguranței Băncii Naționale (raport final – iunie 2010).

Astfel, modificările și completările propuse în vederea reglementării creditelor acordate băncilor de către BNM se referă la următoarele aspecte principale:

- băncile pot beneficia numai de credite asigurate;
- atât în situații de criză, cât și în situații de stabilitate, băncile solvabile, care se confruntă temporar cu o necesitate acută de lichiditate, pot beneficia de credite de urgență asigurate cu active eligibile;
- în situații de criză financiară sistemică sau de pericol al apariției acesteia, BNM poate acorda băncilor credite garantate de stat, dacă în opinia BNM aceasta este necesar pentru asigurarea stabilității financiare.

Funcția de acordare de către banca centrală a creditelor de urgență (sau în terminologia mai veche, funcția de „creditor de ultimă instanță”) este un instrument tradițional al băncii centrale utilizat pentru soluționarea cazurilor de instabilitate financiară și în multe țări este inclus în legislația ce reglementează activitatea băncii centrale.

La art.19, 20, 26, 33, 67-69

Modificările propuse la art.19, 20, 26, 33, 67-69 , precum și în denumirea capitolului IX din Legea cu privire la BNM au ca scop actualizarea denumirii dărilor de seama financiare în situații financiare în vederea asigurării concordanței cu standardele în domeniul raportării financiare acceptate în practica internațională. Totodată, ținând cont de faptul că standardele de contabilitate menționate sunt modificate periodic, inclusiv privind denumirea rapoartelor componente ale situațiilor financiare se propune excluderea prevederilor aferente denumirilor concrete de rapoarte componente ale situațiilor financiare și includerea unei referințe generale la situațiile financiare întocmite conform standardelor în domeniul raportării financiare - acceptate în practica internațională.

Suplimentar la prevederile art.19 menționăm următoarele. Luând în considerație esența economică a veniturilor obținute în urma retragerii totale din circulație a semnelor bănești, prevăzute la art.64 alin.(3), precum și în vederea evitării unei presiuni inflaționiste asupra economiei, se propune defalcarea acestor venituri din profitul net al BNM, determinat conform art.66, în capitalul ei. Totodată, acest fapt derivă din necesitatea consolidării continue a capitalului BNM.

La art.23

Completarea art.23 cu două alineate noi, (6¹) și (6²), este propusă pentru fortificarea independenței BNM prin asigurarea caracterului apolitic al organului de conducere al acesteia, precum și pentru aducerea articolului în cauză în concordanță cu legislația cu privire la statutul persoanelor care exercită funcții de demnitate publică (Legea nr.158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000), potrivit cărora membrii Consiliului de administrație (guvernatorul, prim-viceguvernatorul și viceguvernatorii) al BNM sînt recunoscute drept persoane care exercită funcții de demnitate publică.

La art.24

Amendamentele la art.24 din Legea cu privire la BNM concretizează unele atribuții și împuterniciri ale guvernatorului, prim-viceguvernatorului și viceguvernatorilor BNM și drept consecință elimină unele lacune în legea în vigoare.

La art.36

Redacția nouă a art.36 din Legea cu privire la BNM are ca scop întărirea regimului secretului profesional al angajaților BNM în corespundere cu rigorile actuale, inclusiv standardele europene. Pentru aceasta proiectul de Lege prevede expres obligația angajaților de păstrare a secretului, de nefolosire a informațiilor confidențiale obținute în exercițiul funcției în alte scopuri decât cele de serviciu, precum și stabilește cazurile și persoanele cărora li se pot divulga informațiile respective și obligația acestor persoane de a păstra secretul informațiilor date.

La art.42

Modificarea art.42 al Legii cu privire la BNM urmărește scopul ca, în cazul operațiunilor de piață deschisă ale BNM, aceasta să poată cumpăra de la bănci și valori mobiliare de stat care au scadența de peste 180 de zile. Experiența denotă că, băncile centrale extind, în special în perioadele de criză, scadența instrumentelor care pot fi utilizate în cadrul operațiunilor de piață deschisă.

La art.57

Articolul 57 din Legea cu privire la BNM a fost expus într-o redacție nouă, ținând cont de faptul că, BNM emite în circulație bancnote și monede metalice, ca mijloc de plată, și că monedele metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, se mai emit și în scop numismatic.

La art.59 și 62

Completarea art.59 cu alin.(3) din Legea cu privire la BNM are drept scop neadmiterea știrbirii imaginii monedei naționale prin prevenirea utilizării în scopuri publicitare și comerciale, precum și în scheme frauduloase a surogatelor semnelor bănești în dimensiuni apropiate de dimensiunile semnelor bănești puse în circulație în mod legal. Pentru aceasta, se prevede interzicerea persoanelor juridice și fizice de a reproduce (parțial sau integral) color bancnotele și monedele la scara de la 2/3 la 4/3.

Ținând cont de faptul că, operațiunile cu numerar reprezintă un instrument al politicii monetare, precum și luând în considerare cheltuielile pe care le suportă BNM la punerea în circulație și la comercializarea bancnotelor și monedelor metalice, la art.62 din Legea cu privire la BNM s-a prevăzut expres dreptul Băncii Naționale de a percepe comisioane la punerea în circulație a bancnotelor și monedelor metalice ca mijloc de plată, precum și, la comercializarea bancnotelor și monedelor metalice jubiliare și comemorative, de a stabili un preț diferit de valoarea nominală a acestora.

La art.64

Expunerea alineatului (1) al art.64 din Legea cu privire la BNM în redacția nouă a fost efectuată pentru a exclude dublarea normelor prevăzute deja la art.26 și art.57. Completarea articolului cu alineatul (3) are ca scop descrierea detaliată a procesului de retragere din circulație a monedei naționale, și anume suplimentarea cu prevederi aferente bancnotelor și monedelor metalice retrase din circulație, dar nepreschimbate în perioada stabilită, inclusiv aspectul de reflectare în evidența contabilă a acestora, conform standardelor în domeniul raportării financiare acceptate în practica internațională.

La art.75, 75¹, 75²

În conformitate cu Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară (art.55 alin.(6) lit.b), alin.(7), art.57 alin.(3) lit.c), art.59 lit.e)), BNM este în drept să aplice sancțiuni față de unitățile de schimb valutar și deținătorii de autorizații în corespundere cu prevederile Legii cu privire la BNM, Legii instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995. Potrivit art.63 alin.(3) din Legea privind reglementarea valutară aplicarea amenzii față

de casa de schimb valutar și punctul de schimb valutar al hotelului la fel se efectuează conform Legii cu privire la BNM (art.75). În acest context, este necesară operarea unor completări la Legea cu privire la BNM la capitolul aplicării sancțiunilor și a măsurilor de remediere care actualmente nu prevede particularitățile aplicării sancțiunilor și a măsurilor de remediere față de diferiți subiecți (bănci, case de schimb valutar, titulari de autorizații și de alte acte cu caracter permisiv eliberate de BNM) ceea ce creează probleme serioase în practică.

Astfel, art.75 din Legea cu privire la BNM în redacția actuală este intitulat „Sancțiuni”, însă conținutul articolului prevede atât sancțiuni propriu-zise, cât și „măsuri de remediere” care, în fond, nu poartă caracter de sancțiune (de ex., „încheierea unui aranjament..., prevăzând măsuri de înlăturare a încălcărilor”) și care au drept scop remedierea situației băncii. Totodată, acest articol nu reglementează expres măsurile de remediere pe care BNM ar putea să le întreprindă pentru înlăturarea încălcărilor (de ex., să emită prescripții obligatorii). Mai mult, actualmente prevederile menționate în unele cazuri sînt inaplicabile în practică (de ex., mărimea amenzii aplicabile unităților de schimb valutar în practică este imposibil de calculat în modul stabilit la art.75 din Legea cu privire la BNM). La fel, normele existente sînt insuficiente pentru reglementarea clară și transparentă, deoarece nu reglementează multe chestiuni importante. Totodată, este necesară reglementarea acestor chestiuni în lege, asigurîndu-se, în așa mod, eliminarea multiplelor incertitudini ce apar frecvent în practica dispunerii sancțiunilor și a măsurilor de remediere de către BNM și, respectiv, a eventualelor conflicte pe marginea acestora.

În această ordine de idei, expunerea într-o redacție nouă a art.75 din Legea cu privire la BNM și introducerea articolelor 75¹ și 75² în legea în cauză fac delimitarea între sancțiuni și măsurile de remediere (ce nu au caracter de sancțiune, dar care sînt necesare în vederea lichidării încălcărilor comise și remedierii situației), reglementează modul de constatare a încălcărilor, de aplicare a sancțiunilor și a măsurilor de remediere, efectele juridice ale acestora, organele de conducere ale BNM împuternicite să emită decizii privind aplicarea măsurilor de remediere și sancțiunilor, particularitățile îndeplinirii acestor decizii, obligațiile și drepturile persoanelor față de care acestea se aplică ș.a. Suplimentar, alin.(1) din art.75 a fost ajustat cu prevederi legale, potrivit cărora BNM, pe lângă licențe, eliberează autorizații și alte acte cu caracter permisiv, cum ar fi, permisiuni, aprobări, confirmări (art.7, 10, 13, 15, 16, 17, 21, 34 din Legea instituțiilor financiare), care în scopul Legii cu privire la BNM au fost denumite cu un termen generic „autorizații”. Stabilirea în art.75² alin.(7) a termenului de prescripție la aplicarea sancțiunii, pe de o parte, asigură interesele persoanei față de care se aplică, deoarece faptele de încălcări după scurgerea perioadei îndelungate nu pot fi stabilite întotdeauna cu exactitatea dorită, pe de altă parte, contribuie la corectitudinea deciziilor luate de BNM.

La elaborarea modificărilor și completărilor respective s-au luat în considerație atât prevederile actelor legislative în vigoare, cât și practica privind constatarea și aplicarea de către BNM a sancțiunilor și a altor măsuri.

În contextul amendării legislației ce are tangență cu domeniul bancar este de menționat modificarea art.101 din **Codul civil** nr.1107-XV din 06.06.2002. Astfel, în conformitate cu modificările operate prin Legea nr.27-XVII din 15.06.2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 a fost completată cu capitolul „Lichidarea silită a băncilor”, iar Legea insolvenței nr.632-XV din 14 noiembrie 2001 a fost modificată în vederea excluderii prevederilor ce țin de insolvența bancară. Urmare a acestor modificări, atribuția de declarare a insolvenței unei băncii a fost exclusă din competența instanței de judecată, fiind transferată BNM, care în cazul constatării insolvenței băncii este obligată să-i retragă licența și să inițieze procesul de lichidare silită a acesteia. Pornind de la aceasta, precum și de la faptul că insolvența

unei bănci se caracterizează nu doar prin incapacitatea de plată, ci și prin alte criterii prevăzute de Legea instituțiilor financiare (de ex., supraîndatorare), art.101 din Codul civil a fost amendat în vederea reflectării aspectelor sus-menționate.

Proiectul de Lege va contribui la aducerea în concordanță a unor acte legislative care au tangența cu domeniul valutar cu Legea nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară (inclusiv la uniformizarea terminologiei), precum și la perfecționarea cadrului legal existent, inclusiv cel aferent activității Băncii Naționale a Moldovei și a băncilor licențiate, fapt care va facilita aplicarea în practică a acestuia.

În scopul asigurării transparenței procesului decizional proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost transmis spre avizare autorităților publice centrale, băncilor comerciale, Asociației Băncilor din Moldova și Facultății de drept al Universității de Stat din Moldova. Obiecțiile și propunerile concludente ale instituțiilor menționate au fost luate în considerare. De asemenea, la definitivarea proiectului Legii s-a ținut cont de amendamentele operate recent în unele acte legislative ale Republicii Moldova (de exemplu, Legea nr.116 din 17 iunie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.62-XVI din 21 martie 2008 privind reglementarea valutară, Legea nr.206 din 16 iulie 2010 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Legea nr.175 din 9 iulie 2010 pentru modificarea și completarea Legii nr.440-XV din 27 iulie 2010 cu privire la zonele economice libere), precum și de unele propuneri suplimentare ale Băncii Naționale a Moldovei care au drept scop perfecționarea cadrului legislativ aferent activității Băncii Naționale a Moldovei. Informația privind concluziile BNM și propunerile suplimentare ale BNM sunt reflectate în Sinteza recomandărilor /avizelor prezentate la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Întru respectarea cerințelor legislației în vigoare a Republicii Moldova, proiectul de Lege a fost examinat de către Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției în vederea efectuării expertizei anticorupție (Raportul de expertiză asupra nivelului coruptibilității proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (scr. nr.17/3811 din 16.09.2010)). Propunerile concludente ale instituției nominalizate au fost luate în considerare la definitivarea proiectului de Lege. Opinia BNM pe marginea concluziilor și recomandărilor prezentate de către Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției este expusă în comentariile respective ale BNM.

Urmare amendării Codului de executare conform Legii nr.143 din 02.07.2010 pentru modificarea și completarea Codului de executare al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.160-162, art.584) în proiectul de Lege au fost operate anumite amendamente, având drept scop inserarea propunerilor de modificare a Codului de executare în varianta actuală a acestuia (Informația privind modificările operate la art.XLI din proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative urmare amendării Codului de executare conform Legii nr.143 din 02.07.2010 pentru modificarea și completarea Codului de executare al Republicii Moldova).

Proiectul de Lege a fost prezentat Ministerului Justiției în vederea efectuării expertizei juridice. Propunerile și obiecțiile concludente ale ministerului în cauză (scr. Ministerului Justiției nr.03/7753 din 29.10.2010) au fost luate în considerare (a se vedea Sinteza obiecțiilor și propunerilor Ministerului Justiției la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative).

De asemenea, la definitivarea proiectului de Lege s-a ținut cont:

- de publicarea la data de 22.10.2010 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.206-209 (art.681) a Legii nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior (la data

intrării în vigoare a căreia, se abrogă Legea nr.749-XIII din 23 februarie 1996 cu privire la comerțul interior), precum și de publicarea la data de 24.05.2011 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.86 (art.223) a Legii nr.74 din 15 aprilie 2011 privind modificarea și completarea Legii nr.1491-XV din 28 noiembrie 2002 cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova,

- de unele propuneri suplimentare ale Băncii Naționale a Moldovei (a se vedea Propunerile suplimentare ale Băncii Naționale a Moldovei la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative).

Urmare ședinței Guvernului din 06 iulie 2011 (procesul-verbal nr.21), proiectul de Lege a fost aprobat de principiu. Concomitent, în vederea definitivării proiectului de Lege, în acesta au fost introduse modificări de ordin redacțional, conform propunerilor înaintate de Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare.

De asemenea, conform deciziei adoptate la ședința menționată, în proiectul de Lege au fost introduse modificări suplimentare în **Legea nr.1466-XIII din 29 ianuarie 1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe**. În acest context este de menționat că, în anul 2011 Ministerul Economiei a lansat procedura de modificare și completare a Legii nr.1466-XIII din 29 ianuarie 1998 prin crearea unui grup de lucru cu participarea instituțiilor interesate, inclusiv luând în considerare faptul că, în baza Memorandumului Suplimentar cu privire la Politicile Economice și Financiare din 24 martie 2011 (cap. Reforme structurale, pct. 25), Republica Moldova și-a asumat angajamente față de Fondul Monetar Internațional privind efectuarea mai flexibilă a cerinței cu privire la repatrierea mijloacelor obținute din exporturi prin extinderea perioadei de repatriere și reducerea penalităților pentru neconformare.

Prin urmare, pe lângă modificările legate de aducerea terminologiei utilizate la terminologia Legii nr.62-XVI din 21.03.2008, amendamentele incluse în proiectul de Lege prevăd extinderea termenului de repatriere (de exemplu, de la un an până la doi ani) și reducerea sancțiunilor pecuniare pentru nerespectarea termenelor de repatriere (de exemplu, cuantumul amenzii a fost redus de la 100 la sută până la 30 la sută și, analogic prevederilor Codului fiscal în privința sancțiunilor pecuniare, a fost prevăzută posibilitatea agentului economic de a beneficia de reducere de 50 la sută a sancțiunilor pecuniare aplicate la respectarea condițiilor specificate).

Suplimentar, inter alia, au fost introduse prevederi referitoare la arbitraj ca o soluție alternativă în soluționarea litigiilor, a fost extinsă lista cazurilor în care nu sunt pasibile repatrierii mijloacele bănești și cele materiale.

Adițional, în proiectul de Lege a fost inclus un articol care prevede excluderea din Codul Contravențional a art.292 și a referințelor la articolul în cauză, care reglementează aplicarea sancțiunilor în cazul încălcării termenelor de repatriere a mijloacelor provenite din tranzacțiile economice externe. Necesitatea acestor amendamente este dictată de faptul că, în prezent agentului economic i se aplică nu doar sancțiunile prevăzute de articolul în cauză, dar și sancțiunile pecuniare prevăzute de art.5 alin.(3) al Legii 1466-XIII din 29 ianuarie 1998.

Informația privind propunerile suplimentare prezentate urmare ședinței Guvernului din 06 iulie 2011 și concluziile BNM sunt reflectate în Sinteza propunerilor suplimentare la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative înaintate în urma ședinței Guvernului din 06 iulie 2011 (procesul-verbal nr.21).

**Guvernatorul
Băncii Naționale a Moldovei**

Dorin DRĂGUȚANU